

Table of Contents

Ettemaksud Directos	3
1. Üldised reeglid	3
1.1. EttelD	4
1.2. Ettemaksuarved	6
1.4. Valuutas ettemaksud	9
1.5. Tellimuse ettemaks	11
2. Ettemaksu käibemaks	13
3. Ettemaksu kontod	16
4. Ettemaksu objekt/projekt	17
5. Süsteemiseadistused	18
5.1. Müügi ettemaksudega seotud seadistused	19
5.2. Ostu ettemaksudega seotud seadistused	22
5.4. Tellimusega seotud ettemaksu seadistused	24
6. Ettemaksude tekkimine ja realiseerimine	24
6.1. Laekumisest tekkinud ettemaksud	25
6.2. Müügi ettemaksud (sh tellimused)	25
6.3. Tasumisest tekkinud ettemaksud	25
6.4. Ostu ettemaksud	25
6.5. Tellimustega seotud ettemaksud koondarvel	25
7. Ettemaksu tekkimine läbi arve krediteerimise	26
8. Valuutas ettemaksud	28
8.1. Ettemaks kliendilt valuutas	28
8.2. Ettemaks hankijale valuutas	28
8.2.1. Ettemaksu ja Ostuarve tasaarveldamine valuutas	28
9. Ettemaksusid kajastavad aruanded	28
9.1. Ostureskonto	29
9.2. Hankija ettemaksude nimekiri	30
9.3. Ostu ettemaksud	31
9.4. Müügireskontro	32
9.5. Müügi ettemaksud	34
9.6. Müügi ettemaksude nimekiri	34
9.7. Tasumisennustus	35
9.7. Laekumisennustus	36
9.8. Hooldus > Kontroll > FIN & MR; FIN & OR	38
10. Eelnevad ettemaksud	39
11. Ettemaksu näited, levinud juhtumid	41
12. Müügiahela (pakkumine -> tellimus -> arve) rahasaamise näiteid	44
1. Klient tasub TELLIMUSE eest ettemaksu	45
Täielikult või osaliselt sularahas	46
Täielikult või osaliselt kaardiga	46
Kui arvele on tehtud ettemaks:	46
ettemaks oli tellimusele	46
ettemaks oli otse kliendile ehk ilma tellimusega	47
arve on juba kinnitatud ja ettemaks veel üleval	47
Siis kui klient tasub arve eest:	47
täielikult sularahas	47
täielikult või osaliselt kaardiga	47
täielikult või osaliselt ülekandega	48
Kommentaariid	48

Tasumistingimuse tüübid	48
13. Tüüpilised ettemaksuga seotud veateated	48
14. Ettemaksude kustutamine	52
14.1. Näide vale valuutakursi kasutamisest	53

Ettemaksud Directos

See juhend selgitab ettemaksude arvestuse loogikat Directos ning viitab vastavatele Directo juhenditele, mis aitavad ettemaksu arvestust korraldada.

1. Üldised reeglid

Ettemaksed tekivad järgmiste dokumentidega:

- seostamata laekumistest ja tasumistest
- ostu- ja müügitellimusega seotud tasumistest ja laekumistest
- ostu- ja müügi ettemaksuarvetest
- arve mitte eesmärgipärasest suuremast tasumisest (kui arvet ei saa üle maksta)
- kauba tagasisaatmise korral, kui arve on juba tasutud (osaliselt või täielikult) ehk laekunud/tasutud arve krediteerimise kaudu loodud uus ettemaks

Ettemaksete realiseerimine toimub järgmiste dokumentide/aruannete kaudu:

- otse ostu- ja müügiarvete peal käsitsi
- automaatse ettemaksu kasutamise kaudu ostu- ja müügiarvetel (süsteemi seadistused)
- tasumise ja laekumise dokumendil
- aruande laekumisennustus/tasumisennustus kaudu
- tasaarvelduse dokumendil ja aruande tasaarveldusennustus kaudu (eeldab, et hankija ja klient on seotud)

Kaks erinevat ettemaksu liiki

Vastavalt ettemakse tekkimise iseloomule eristatakse ettemakseid kahe unikaalse ettemaksukoodi ehk järjekorranumbri alusel - „**ettelID**“ ja „**ettemaksuartikli SN**“ (seerianumber) - mille süsteem ise genereerib, sest see on vajalik konkreetse ettemaksu summa saldo arvestuse tagamiseks.

- **EttelID**: kui ettemaks on tekkinud seostamata või tellimusega seotud laekumise/tasumise kaudu, siis tekib ettemaksule külge kood, mis koosneb sõnast EttelID ja unikaalsest numbrist, nt „**EttelID.10**“.
  - ettelID ettemaksu saab kasutada otse arvel ja laekumisel/tasumisel
- **Ettemaksuartikkel**: kui ettemaks on tekkinud läbi arve (arvel peab olema kasutatud „ettemaksuartiklit“), siis tekib ettemaksule külge kood, mis asub arve rea väljal SN ning koosneb sõnast ETTE ja unikaalsest numbrist, nt. „**ETTE.12**“. SN'i väljale tekkiv ETTE.XXXX on järjekorra number, mitte arve number, sest samal arvel võib olla mitu sama ettemaksuartikliga rida ning igale ettemaksu reale peab tekkima oma unikaalne järjekorra nr.
  - ettemaksuartiklit saab kasutada ainult arve ridadel

Directo peab detailset perioodilist arvestust tekkinud ettemaksude, nende realiseerumiste ja saldode kohta, mida näeb reskontrotes ja ettemaksu aruannetes.

Arvete tasaarveldamine ettemaksuga

- **EttelID ettemaksu kasutamine** - EttelID ettemaksu saab rakendada otse arvel, kui ettemaks ja arve on samas valuutas. Samuti saab seda kasutada Laekumise ja Tasumise dokumentidel, kus valuuta ei pea olema sama. Kui arvel kasutatakse EttelID'ga tasaarveldamist, tehakse see

arve päises. See tähendab, et arve "tasuda" summa ei muutu, kuid arve "saldo" väheneb ettemaksu võrra.

- **Ettemaksuartikliga tasaarveldamine** - kui tasaarveldamine toimub ettemaksuartikli abil, rakendatakse see **arve ridadel.** Selle tulemusel väheneb arve "tasuda" summa.

1.1. EttelD

Need tasumise või laekumise read, mis **ei viita ühelegi konkreetsele ostuarvele või müügiarvele**, mõjutavad ostureskontro ja müügireskontro ettemaksu saldot ja bilansis ostjate ja hankijate ettemaksude saldot. Igale tasumise/laekumise reale, millel on **positiivne ettemaksu summa**, genereerib Directo **unikaalse ettemaksu ID** ehk **EttelD väärtuse**, mida saab hiljem kasutada selleks, et ostuarvet/müügiarvet siduda konkreetse ettemaksu tasumise/laekumise reaga.

Ettemaksu laekumise real saab kasutada kontot, millele ettemaksu summa bilansis kanda – juhul kui konto tühjaks jätta, võetakse see kandele kas tasumise/laekumise real oleva hankija/kliendi kaardilt või juhul, kui hankija/kliendi kaardil pole EM konto väljal kontot määratud, siis süsteemiseadistusest Hankijate/Klientide ettemaksud. Ettemaksu tasumise rea objekti ja projekti kasutatakse kande koostamisel.

EttelD on sisuliselt nagu **laotartikkel**, millel on oma **unikaalne id number** ning mille üle süsteem peab **detailset arvestust** - sissetulek, väljaminek, saldo - ning selle andmeajaloo alusel koostab süsteem ka **seotud andmetega ettemaksuaruande**, kust on näha, et millal ettelD tekkis ning missugustel jätkudokumentidel see ära on kasutatud ning seda kõikide ettelD'de kaupa eraldi.

Ülevaatlikult on süsteemis olemas järgmised **ettelD (automaatsed) kontrolliprotseduurid**, et ettelD kasutus oleks eesmärgipärane ja korrektne:

- EttelD on **seotud kindla kliendi/hankijaga** ning saab kasutada ainult nende klientide/hankijatega seotud dokumentidel. Maksja arvel saab kasutada ka Tellijaga seotud ettemaksu.
- EttelD'd saab kasutada tema **saldo ulatuses** ehk **ettelD ei saa minna miinusesse**. Kui ettemaksu saldo pole piisav, siis süsteem annab sellekohase veateate ja ei lase dokumenti kinnitada ning liigne ettemaks tuleb käsitsi eemaldada, et dokument kinnituks.
- Kui saldos on mitu ettelD'd ja dokumendile asetada ühe reaga kogu ettemaksu summa, mida soovitakse kasutada, siis **süsteem jaotab selle ettemaksu ridadele automaatselt laiali vastavalt saldos olevatele ettelD'de saldodele**. Nt kui arve summa on 200€ ja saldos on kolm ette ID'd summadega 50€, 100€ ja 200€, siis laekumisele/tasumisele tuleb automaatselt 3 ettemaksu rida -50€, -100€ ja -50€ vastavalt FIFO meetodile.
- **Ühte ja sama ettelD'd ei saa asetada laekumisel/tasumisel mitmele reale**, süsteem annab veateate ja ei lase ära kinnitada.
- **Tulevikus laekunud ettelD'd ei saa mineviku dokumendil kasutada** (juhul kui dokumente sisestatakse tagasiulatuvalt):
  - nt. ettemaks 1 000€ laekus 10. jaanuaril 2023, uus ostuarve koostatakse 10. jaanuaril 2023 tagasiulatuva kuupäevaga 1. jaanuar 2023 (selle kuupäeva seisuga ettemaks laekunud veel polnud) > ostuarve koostamise hetkel süsteem küll teavitab 1 000€ ettemaksust, sest 10. jaanuaril 2023, kui ostuarvet koostatakse on ettemaks süsteemis juba olemas, aga kuna ostuarvele pannakse kande kuupäevaks 1. jaanuar 2023, siis

süsteem ei luba ettemaksu peale valida, annab veateate „ettemaks selles summas puudub“.

- **Kui laekumised** (tasumiste puhul ei kehti!) **luuakse pangaväljavõttest** ja laekunud on arvete võlast suurem summa ning peal on süsteemiseadistus „Pangaväljavõttest laekumise loomisel jaotatakse liigne summa“ > „Ettemaksuks“, siis võlgade kinni katmisest **üle jäänud summa asetab süsteem automaatselt järgmisele tühjale reale** ning loob etteID (ehk ülejäänud summa pannakse ettemaksuks).

Pangaväljavõttest laekumise loomisel jagatakse liigne summa

Saldoga arvetele

Ettemaksuks

- Kui **osa etteID'ist on tulevikus ära kasutatud**, siis mineviku dokumendil süsteem küll laseb dokumendile asetada selle hetke saldo ulatuses ettemaksu summat, aga teavitab õigest ettemaksusaldost arvestades, et osa sellest on tulevikus ära kasutatud.

NÄIDE

1. Tehingute ajaline järjekord:	Dok. Kp	summa
1. Laekub ettemaks	01.01.2023	1 000,00 €
2. Ettemaksu kasutamine tulevikus	31.01.2023	-600,00 €
2. Ettemaksu kasutamine minevikus	15.01.2023	-400,00 €

2. Kuidas esitleb müügireskontro selliste ettemaksutehingute saldo andmeid:

Müügireskontro kp:	Ettemaksusaldo	
01.01.2023	1 000,00 €	
15.01.2023 (enne ettemaksu kasutamist)	1 000,00 €	Selgitus: kuna osa ettemaksust on ära kasutatud tulevikus ehk 31.01.2023, siis 15.01.2023 seisuga on reskontros saldo ikkagi 1 000€, aga kasutada saab ainult 400€, sest 600€ on tulevikus ära kasutatud . Seega kui asetada Laekumisele etteID SummaS väljale 1 000€, nagu on reskontros ettemaksusaldo, siis kinnitaja annab veateate, et "Ettemaksu seisuga 15.1.2023 pole piisavalt ehk 1 000€ asemel on 400€" ning ei lase kinnitada > kasutaja peab käsitsi muutma ettemaksu summa väiksemaks.
15.01.2023 (peale ettemaksu kasutamist)	600,00 €	(1 000€-400€)
31.01.2023 (peale ettemaksu kasutamist)	0,00 €	(600€-600€)

- Kui **müügiarvele, millel on laekumine küljes, koostatakse kreditarve, siis Ettemaks väljale klikkides tekib ettemaks** (miinusega summa) koos ettemaksu ID'ga. Ehk siis sisuliselt on tegemist mitte ettemaksu kasutamisega vaid ettemaksu tekkimisega läbi kreditarve (arve tasuti, aga kuna arvele tehti kreditarve, siis tasumine kantakse ettemaksuks).

EtteID funktsionaalsus töötab hästi kui tehinguid tehakse **ajalises järjestuses korrektselt** ning ei kustutata seotud dokumente vahelt ära (vt allpool ka näiteid). Kuna tekkinud **etteID kajastub kõigil jätkudokumentidel**, siis soovitame mitte kustutada etteID'dega seotud dokumente. Kui selleks on **hädavajadus**, siis soovitame kõigepealt kustutada kõik antud etteID'ga seotud jätkudokumentid ja seejärel algne ettemaksu tekkimise dokument ja seejärel teha uuesti kõik dokumentid algusest peale (või kasutada ülekinnitamist). Allpool näide sellest, kuidas ettemaksuaruandes on näha etteID kasutus, kui algne ettemaksu tekkimise dokument kustutatakse (vale lähenemine) ning ka see, kui kõik seotud dokumendid kustutatakse (õige lähenemine).

ALGSED TEHINGUD			
Tehingud	tehingu kp	summa	etteID
Laekus ettemaks	01.05.2025	1 000 €	etteID 1
Tasaarveldati arvega	05.05.2025	-500 €	etteID 1
Tasaarveldati arvega	10.05.2025	-500 €	etteID 1
Ettemaksu saldo		0 €	etteID 1
Ettemaksuaruandes (seotud vaade):			
Tehingud	tehingu kp	summa	etteID
Laekus ettemaks	01.05.2025	1 000 €	etteID 1
Tasaarveldati arvega	05.05.2025	-500 €	etteID 1
Tasaarveldati arvega	10.05.2025	-500 €	etteID 1
Ette ID 1 saldo		0 €	etteID 1

KUSTUTAMISE MÕJU (kustutan ainult algse ettemaksu)

Tehingud	tehingu kp	summa	etteID
Laekus ettemaks	01.05.2025	1 000 €	etteID 2
Tasaarveldati arvega	05.05.2025	-500	etteID 1
Tasaarveldati arvega	10.05.2025	-500	etteID 1
Ettemaksu saldo		0 €	
Ettemaksuaruandes (seotud vaade):			
Tehingud	tehingu kp	summa	etteID
Laekus ettemaks	01.05.2025	1 000 €	etteID 2
Ette ID 2 saldo		1 000 €	etteID 2
Tasaarveldati arvega	05.05.2025	-500	etteID 1
Tasaarveldati arvega	10.05.2025	-500	etteID 1
Ette ID 1 saldo		-1 000 €	etteID 1

Kustutan ainult selle tehingu ja teen uue laekumise > tekib uus etteID 2, aga jätkudokumentidele jääb vana seos ehk etteID 1.

Seos puudub

KUSTUTAMISE MÕJU (kustutan kõik seotud dokumendid)

Tehingud	tehingu kp	summa	etteID
Laekus ettemaks	01.05.2025	1 000 €	etteID 2
Tasaarveldati arvega	05.05.2025	-500 €	etteID 2
Tasaarveldati arvega	10.05.2025	-500 €	etteID 2
Ettemaksu saldo		0 €	etteID 2
Ettemaksuaruandes (seotud vaade):			
Tehingud	tehingu kp	summa	etteID
Laekus ettemaks	01.05.2025	1 000 €	etteID 2
Tasaarveldati arvega	05.05.2025	-500 €	etteID 2
Tasaarveldati arvega	10.05.2025	-500 €	etteID 2
Ette ID 2 saldo		0 €	etteID 2

Kustutan kõik seotud tehingud > tekib uus etteID 2 ning kõik jätkudokumendid saavad külge sama etteID

1.2. Ettemaksuarved

Ettemaksuarvete puhul on tegemist tavaliste ostu- ja müügiarvetega, aga selle erinevusega tavalistest arvetest, et neil on peal **ainult** ettemaksu tunnustega müügi- ja ostuartiklid ja summad on

positiivsed. Sellisel juhul saab süsteem aru, et tegemist on müügi- ja ostu ettemaksuarvega ja kande koostamisel arvestab vastavate seadistustega. Samuti genereerib müügi- ja ostu ettemaksuarve ettemaksu artikli reale ise SN-i, mis on vajalik konkreetse ettemaksu summa **saldo arvestuse tagamiseks**. Ettemaksuarvel ei ole ettemaksu artikli kogus oluline.

Ettemaksuarvel **ei tohi olla muid artikleid** kui määranguga Kinkekaart⇒**Ettemaks ja summa positiivne**. Teistpidi öeldes, kui arvel on lisaks tavalistele artiklitele ka ettemaksuartikkel(lid)(plussiga), siis see arve ei kinnitu (annab veateate "Ettemaksu arvel tohivad olla ainult ettemaksu artiklid"). Võib piirduda nii **ühe ettemaksu artikliga** kui ka igale käibemaksukoodile eraldi ettemaksu artikkel teha. Kui teha ainult üks artikkel, siis tasub artiklikaardile märkida see käibemaksukood, mida sagedamini kasutatakse. 0 ei tohi olla, alustada 1-st.

Ettemaksuarve genereerimisel on **ettemaksu artikli valimise kriteeriumiks** laekumisel/tellimusel olev käibemaksukood. Kui dokumendil on mitu käibemaksukoodi, siis on valiku tegemisel määrav artiklikaardil märgitud prioriteet. Prioriteedi määramisel kehtib süsteem, et mida väiksem number, seda olulisema artikliga on tegu.

Klass - ettemaksu artikli jaoks on soovitatav luua eraldi artikliklass - Ettemaksud. Artikliklassi seadistamisel on soovitatav müügi kontona kasutada „ostjate ettemaksud„ kontot vms, sest tegemist ei ole reaalse müügiga vaid võlaga (bilansis passiva). Ostu puhul võib kasutada sama artikliklassi Ettemaksud. Artikliklassi seadistamisel aga tuleks kasutada ostukontot „Tarnijate ettemaksud“ või sarnast finantskontot, kuna tegemist ei ole reaalse kuluga.

Ettemaksuarveid saab luua:

- Kinnitatud laekumisel nupp „Loo ettemaksuarve“
- Salvestatud Müügitellimusel nupp „Ettemaksuarve“
- Uus arve/uus ostuarve kaudu
- Kinnitatud ostutellimusel nupp „Ettemaksuarve“

Ettemaksuarve, mis on üle 1000€, kajastub ka käibemaksuaruande INF A ja B osas.

→ Ettemaksuarve on reskontros üleval kui **tavaline arve** seni, kuni see ei ole laekunud - teisisõnu, üleval on **laekumata müügiarve** (plussiga) ja **ettemaksu summa** (miinusega) = saldo on null. Kui arve aga laekub, siis jääb üles ainult ettemaksu saldo (miinusega).

→ Ostureskontro näitab ostu ettemaksu arveid sarnaselt kui müügireskontro näitab müügi ettemaksuarveid - üleval on **tasumata ostuarve** (miinusega) ja **ettemaksu summa** (plussiga) = saldo on null.

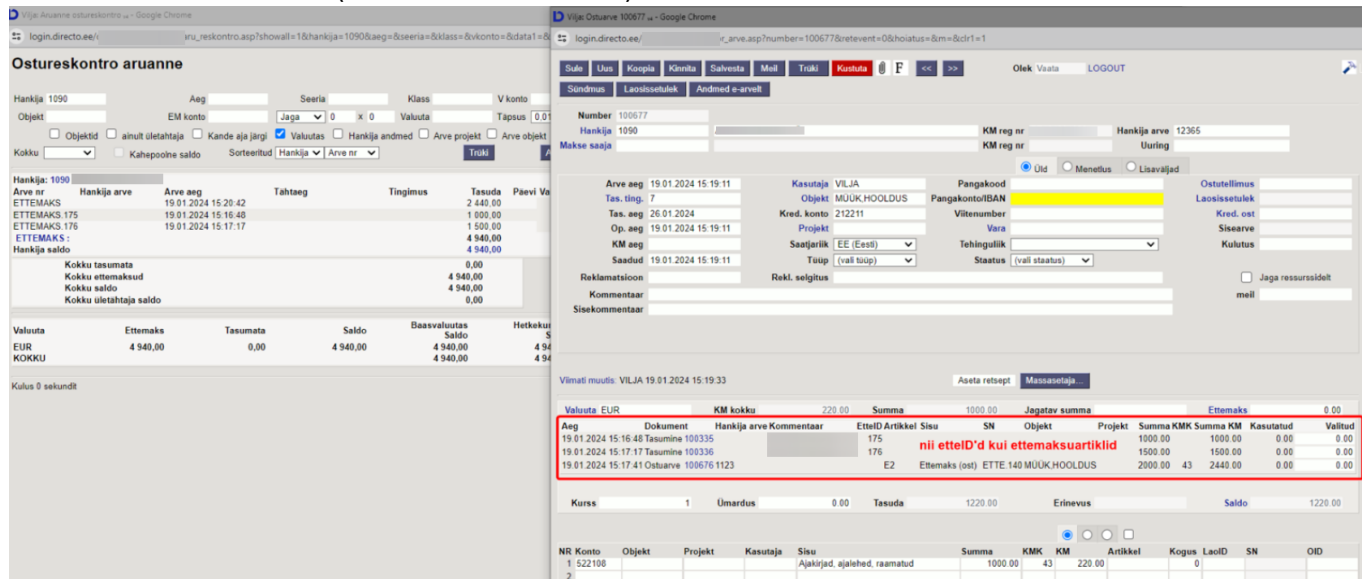
Kokkuvõtlikult - ettemaksuarvet näidatakse oma ettemaksu jäägi ulatuses ettemaksude hulgas ja oma võla osas arvete hulgas.

Ühel kliendil/hankijal võib olla saldos nii seostamata ettemaksusid (etteID) kui ka ettemaksuartiklite kaudu tekkinud ettemakseid. Oluline on meeles pidada, et etteID'ga ettemaksusid saab tasaarveldada nii arvete peal kui ka laekumiste/tasumiste dokumentide kaudu, aga ettemaksuartiklite kaudu tekkinud ettemakseid saab realiseerida ehk tasaarveldada ainult otse arvete peal ning need ettemaksud asetuvad arve ridadele miinusega.

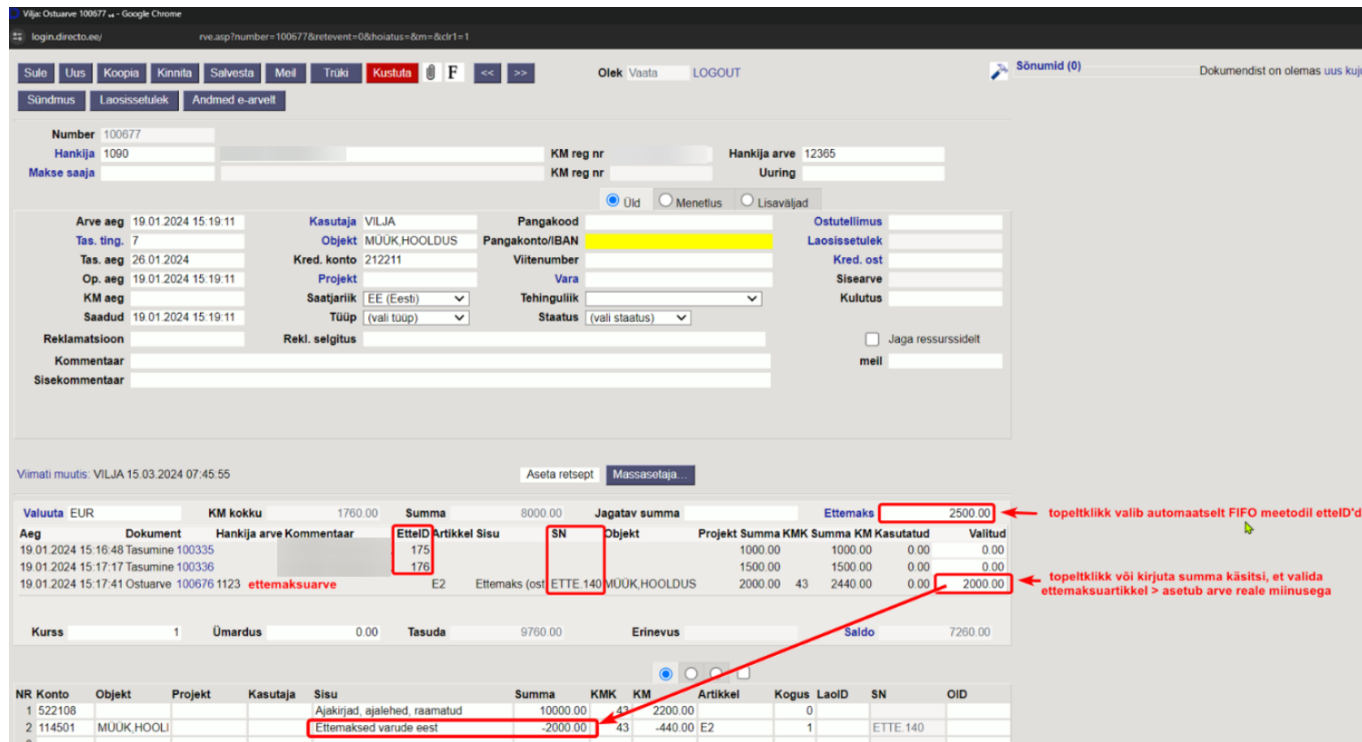
Müügiarvel ja Ostuarvel näitab ettemaksusektsioonis ettemaksusid erinevalt.

Ostuarvel on ettemaksu sektsioonis **näha nii etteID'd kui ka ettemaksuartiklid**. Neid saad sealt vaatest arvele ka valida (täielikult või osaliselt).

Kui soovid valida tasaarveldamiseks nii etteID'sid kui ka ettemaksuarveid, siis

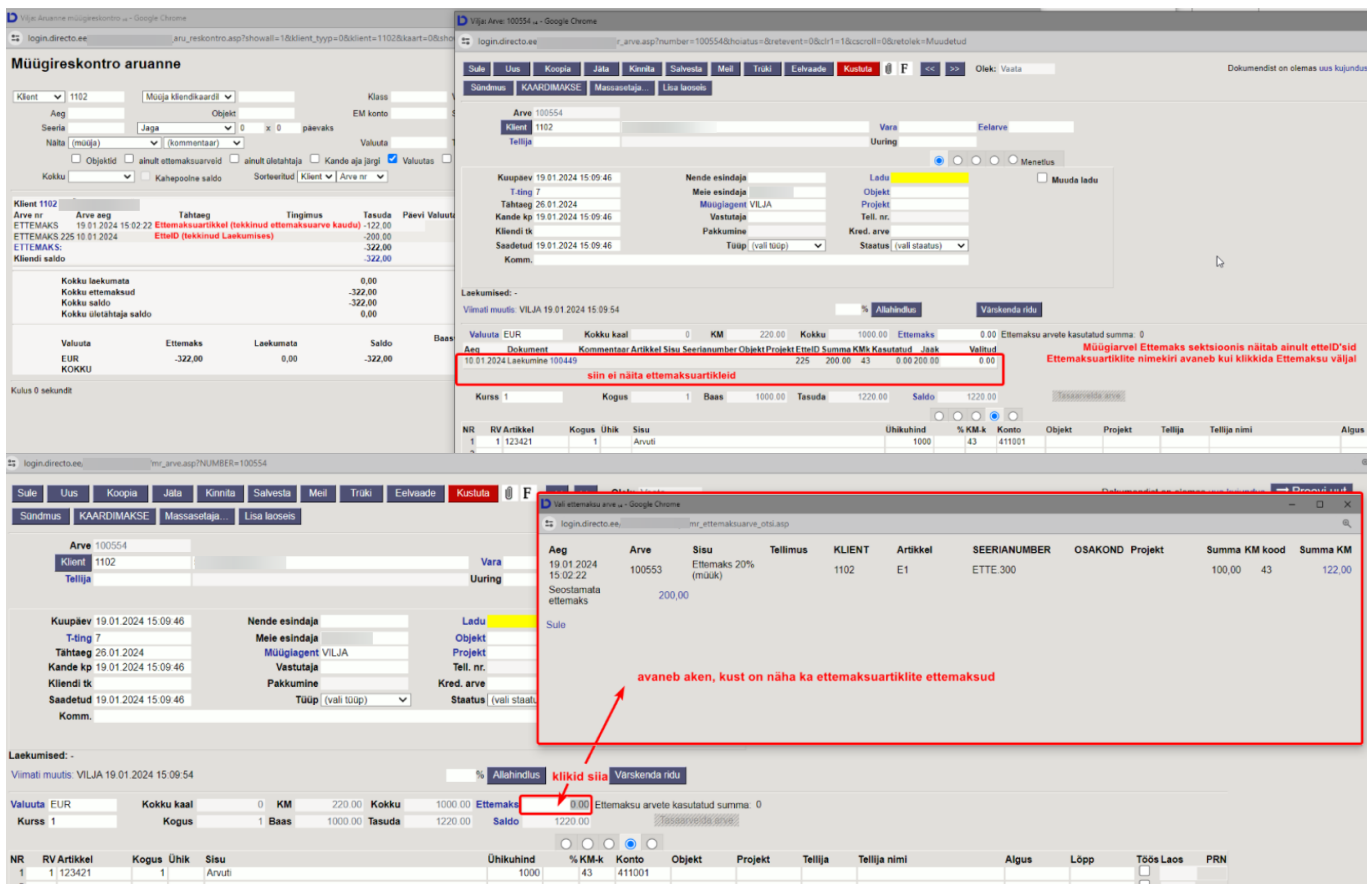
- ettemaksu lahtris topeltkliki tegemisel asetuvad FIFO meetodil saldos olevad etteID'd ettemaksu lahtrisse ning
- **ettemaks nime peale vajutades** avaneb ettemaksusektsioon, kus on näha ka ettemaksuarvetest tekkinud ettemaksud ning selle rea „valitud“ väljal topeltkliki või summa käsitsi kirjutamise kaudu valitakse arve reale selle ettemaksu artikkel, mis asetub reale miinusega.

Müügiarvel näitab ettemaksusektsioonis **ainult etteID'sid**.

- arvel **ettemaksu lahtris topeltkliki** tegemisel avaneb **loetelu (eraldi aken)** ettemaksuarvetega tekitatud ettemaksudest. Ettemaksuarve summa peale vajutades valitakse arve reale selle ettemaksu artikkel, mis asetub reale miinusega.

- **ettemaks nime peale vajutamine** avab ettemaksusektsiooni, kus on näha etteID'dega ettemaksud ning nendele vajutamine või summa kirjutamine asetab summa ettemaksu lahtrisse.

1.4. Valuutas ettemaksud

Reegel valuutas saadud/tasutud ettemaksude osas – **ettemaksu realiseerimine peab alati toimuma selle kursiga, millega see algsetl arvele võeti**. Otse arve peal ettemaksuga tasaarveldamise, kui ka Tasumisele/Laekumisele valuutas ettemaksu asetamisel toob süsteem ise õige kursi välja. Kindlasti ei tohi seda käsitsi muuta. Kui seda teha, siis ettemaksu lõplikul realiseerimisel jääb reskontrosse valuutakursi vahe üles (valuutas saldo 0) ja seda ei saa sealt muudmoodi ära, kui kõik dokumendid uuesti avada ja kursid korda teha.

- Kui arve ja ettemaks on **samas valuutas**, siis saab nende omavahelist tasaarveldust teha **otse arve peal** ja see on ka kõige mugavam ja seega ka soovitatav lähenemine. **Erinevas valuutas** ettemaksu ja arve omavahelist tasaarveldust ei saa teha otse arve peal, aga seda saab teha **Tasumise dokumendil** tasaarvelduse kaudu.

Tasumise/Laekumise dokumendil tasaarvelduse teostamisel on oluline tähele panna järgmiseid asjaolusid:

- arvele tuleb tasumiseks/laekumiseks märkida **valuuta, milles on ettemaks**.
- erinevas valuutas tasaarveldamisel on oluline, et tasaarveldus toimuks **ettemaksuga samas valuutas ja ettemaksu arvelevõtmise kursiga**, siis süsteem oskab ise arvele panna ettemaksu kursi peale tasumise/laekumise dokumendi salvestamist.
- kui tasumisele/laekumisele asetatakse tasaarveldamiseks **mitu erineva kursiga ettemaksu**, siis süsteem arvutab nende **kaalutud keskmise kursi** ja asetab selle arvele(tele) peale

tasumise/laekumise dokumendi salvestamist.

- Laekumise/tasumise sisestamisel saad **igale reale määrata erineva valuuta**. Seega võid kõik samal päeval toimunud laekumised registreerida ühe laekumise kaardina olenemata tehingu valuutast. Vaikimisi eeldab süsteem, et laekumine sisestatakse samas valuutas, milles müügiarve koostati. Laekumisele arve numbri sisestamisel sisestub automaatselt ka arve valuuta kood.

Valuutaga seotud väljad Laekumisel ja Tasumisel

Valuutas laekumiste/tasumiste sisestamine sarnaneb baasvaluutas (kohalikus vääringus) laekumiste/tasumiste sisestamisega. Peamine erinevus sisestamisel tuleb sisse **“Panga summa”** ja **“Saadud/Tasutud summa”** lahtrite täitmisel. Kui tasumine toimub kommertskursi alusel, siis on vaja kasutada ka **„Kurss K“** välja (kommertskurss). Kui tasumine/laekumine toimub teises valuutas, siis peale valuuta asetamist arvutab süsteem automaatselt välja EUR summa EP päevakursi alusel. Kui aga on kasutatud kommertskurssi või kokkulepitud kurssi, siis tuleb kasutada „Kurss K“ väljal topeltklikkimist, et süsteem EUR summa välja arvutaks.

Tasumise dokumendil valuutaga seotud väljade nimetused:

- **“Val T”** ja **“Summa T”** veergudesse sisesta selles **valuutas summa, milles tasumine toimus** (näiteks USD). “Val T” (saadud valuuta) on valuuta, milles makse teostati. Vaikimisi eeldatakse, et tasutud summa on sama valuutas, milles arve väljastati ja kui arve dokumendile asetad, siis need väljad täituvad automaatselt.
- **“Val P”** ja **“Summa P”** veergudesse sisesta selles valuutas summa, **milliselt pangakontolt raha tasuti** (näiteks EUR kontolt). “Val P” (panga valuuta) tähistab pangakonto valuutat, kust raha tasuti.
- **Kurss K** – kommertsponga kurss (kasutatakse juhul, kui tasumine/laekumine ei toimu EP kursi alusel, vaid kommertskursiga. Nt: ostuarve summas 100 USD tasutakse EUR kontolt, konverteerides EUR'id USD'ideks kommertskursiga, mis erineb EP päevakursist).

Laekumise dokumendil valuutaga seotud väljade nimetused:

- **“Val saadud”** ja **“Summa S”** veergudesse sisesta selles **valuutas summa, milles raha laekus** (näiteks USD). “Val saadud” (nn. saadud valuuta) on valuuta, milles makse teostati. Vaikimisi eeldatakse, et laekunud summa on sama valuutas, milles arve väljastati ja kui arve dokumendile asetad, siis need väljad täituvad automaatselt.
- **“Val P”** ja **“Summa P”** veergudesse sisesta selles valuutas summa, **millisele pangakontole raha laekus** (näiteks, EUR kontole). “Val P” (panga valuuta) tähistab pangakonto valuutat, kuhu raha laekub.
- **Kurss K** – kommertsponga kurss

Valuutakursside seadistus Süsteem kasutab hetkel kehtivat Euroopa Keskpanga valuutakurssi, mis on sisestatud Raamat > **„Valuutakursid“** registrisse. Kursid peavad olema sisestatud enne Laekumise koostamist.

Valuutakursi vahede seadistus:

FINANTSI SEADISTUSED

Kulutus arvestab rea ajaga valuutakursi jaoks ei jah

Valuutakursi kahjum (finantskulu)	660051	>>	?
Valuutakursi kahjum (kulutus)	562402	>>	?
Valuutakursi kahjum (müük, ost)	562401	>>	?
Valuutakursi kahjum (laekumine,tasumine)	527501	>>	?
Valuutakursi kasum (finantstulu)	660001	>>	?
Valuutakursi kasum (kulutus)	423002	>>	?
Valuutakursi kasum (müük, ost)	423001	>>	?
Valuutakursi kasum (laekumine,tasumine)	423003	>>	?
Valuutakursi nihe päevades	-1		?

1.5. Tellimuse ettemaks

Üldiselt:

- tellimusele saad kehtestada nõutud ettemaksu summa ja selle laekumise/maksmise tähtaja
- tellimuse peal otse ja laekumise/tasumisennustuse aruannetes saad luua laekumisi/tasumisi (ka mitmekordseid)
- tellimusest saad luua ettemaksuarveid ja lõpparveid

Ettemaksuga seotud väljad tellimusel:

Müügitellimusel:

Aseta retsept	Laoseisu aken	Massasetaja...	Värskenda ridu
Valuuta EUR	KM 0	Kokku 0	Ettemaksu% 0.00
Kurs 1	Baas 0	Tasuda 0	EM aeg
			EM saldo 0.00
			Ettemaks 0.00
			Saldo 0.00

Ostutellimusel:

KM 0	Kokku 0	Ettemaksu% 0	EM aeg	Saldo 0
Baasvaluutas 0	Tasuda 0	Ettemaks	Ettemaksu saldo	

Tellimuse päisesse sisestada, **kas %-na või summana Ettemaks**, mida soovitakse kliendi käest saada. Sisestades %, arvutab süsteem automaatselt summa ja vastupidi.

- Rakendub süsteemiseadistus „Laekumine ei luba tellimuse ettemaksu üle maksta Jah/Ei“ Kui on jah, siis laekumise kinnitaja kontrollib, et ei toimuks suuremat laekumist kui ettemaksuna määratud. Siis tuleb viga „tellimuse summa või ettemaksu jääk on väiksem, kui tahetakse tasuda“. Seega, saab küll teha tellimusele mitmes osas laekumisi, aga ainult Ettemaks väljal määratud summa ulatuses. Ostutellimuse kohta sellist seadistust ei ole.
- Kui soovid Tasumisennustus aruandesse **kaasata ka Tellimuste ettemaksusaldod**, siis need on kaasatud ainult siis, kui on sisse lülitatud aruande Peenhäälestuse valik Ostutellimused on kaasatud. Samalaadne peenhäälestus ka Laekumisennustuse aruandes.

Näide tasumisennustuse aruande peenhääletusest:

- **Ei** - Ostutellimusi ei kaasata tasumisennustuse aruandesse
- **Ettemaksu saldo** - Ostutellimused kaasatakse tasumisennustuse aruandesse ning näidatakse ettemaksu saldot, mitte ettemaksu summat.
- **Maksegraafiku järgi** - kaasatakse Ostutellimuse maksegraafiku summad

Tähelepanek: „**EM saldo**“ välja arvutusmeetod on ostu- ja müügitellimusel erinev.

- Ostutellimusel „EM saldo“ näitab **nõutud ettemaksu veel tasumata osa** (valem: „ettemaks“ miinus „tasumised“ = EM saldo).
- Müügitellimus aga ei arvesta Ettemaks väljaga ehk „EM saldo“ näitab **kõiki laekunud ettemaksu summasid kokku**.

2. Ettemaksu käibemaks

Ettemaksu laekumine ostjalt on seaduse mõttes käive, millelt tuleb tasuda käibemaks. Tasumisele kuuluva käibemaksu deklareerimise aluseks võib olla müügitellimus.

Laekumise kaudu tekkinud ettemaks ei kajastu käibemaksuaruandes INF A osal. Seega, kui tegemist on juriidilise isikuga, kellele väljastatavad arved kuuluvad deklareerimisele KMD INF A osas (üle 1 000€), siis peab ettemaksu laekumise korral kindlasti väljastama ettemaksuarve.

Ettemaksuarve kasutamine on oluline eelkõige ettevõtetest klientide puhul, eraisikute puhul ei pea ilmingimata ettemaksuarveid kasutama. Ettemaksu laekumisel võib olla protsess kas koos või ilma ettemaksuarveta:

- **Laekumine** > Ettemaksuarve > Lõpparve (kasutatakse jur. isikutest tellijate puhul)
- **Laekumine** > Lõpparve (kasutatakse pigem eraisikutest tellijate puhul)

Ettemaksu tasumisel hankijale võib Eestis sisendkäibemaksu tagasi arvestada alles perioodis, mil

on hankijalt arve saadud.

Tasutud ostutellimus ilma arveta ei ole aluseks sisendkäibemaksu tagasiarvestamiseks. Seetõttu ei soovita Tasumisel KMK kasutada (Lätis/Leedus teistsugused seadused ja nemad harrastavad tasumisest sisendkäibemaksu kajastamist ilma reaalse ostuarve olemasoluta).

Ettemaks bilansis ja reskontros > kui ettemaks laekub, siis müügireskontrosse tekib ettemaks brutosummas (koos käibemaksuga). Selleks, et reskontro ettemaksusaldot saaks paremini bilansis ettemaksu kontoga kontrollida, tuleks kontoplaani luua „Ostjate ettemaksu käibemaksu vahekonto“, kuhu finantskandes konteeritakse ettemaksu käibemaksu osa ning ettemaks ise läheb ettemaksukontole brutosummas. Kui ettemaksu käibemaksu vahekontot poleks määratud (seadistatav KMK kaardil), tuleks ettemaksu laekumisel järgnev kanne:

Näide: laekus 1 200€ (dokument Laekumine), sh käibemaks 200€

D: Pangakonto 1 200€

K: Müügi käibemaks 200€

K: Ostjate ettemaks 1 000€ ← ei ole võrreldav müügireskontroga

Sel juhul aga ei klapi bilanss müügireskontroga, sest bilansis on ostjate ettemaksu kontol kajastatud klientide ettemaksed 1 000€ ehk ilma km-ta, aga müügireskontros on need summas 1 200€ ehk koos km-ga (brutos).

Ettemaksu käibemaksu vahekonto kasutamise puhul aga tuleb selline kanne:

D: Pangakonto 1 200€

K: Käibemaks 200€

K: Ostjate ettemaks 1 200€ ← on võrreldav müügireskontroga (vali KMD kirjeldusse)

D: Ostjate ettemaksu käibemaksu **vahekonto** 200€ (vali KMD kirjeldusse)

Seadista ettemaksu käibemaksu vahekonto

Käibemaksukoodi kaardil täida väljad MR ja OR ETTEMAKSU KONTO 1 ja 2. Allpool on kirjeldatud ostjate ettemaksu käibemaksu seadistamise loogikat, aga sama seadistamise loogika kehtib ka OR ETTEMAKSU KONTO 1 ja 2 puhul.

Käibemaksukoodi kaart:

Isiklikud > Käibemaksukoodid > 43

Tagasi Uus Koopia Kustuta Salvesta Olek: Vaata Vaata muudatuste logi

22% määraga maksustatavad toimingud ja tehingud

KOOD	43
SELETUS	22% määraga maksustatavad toimingud ja tehingud
KM%	22
MÜÜGI KM KONTO	212371 >>
OSTU KM KONTO	212351 >>
MÜÜGI KASSAPÕHINE KONTO	>>
OSTU KASSAPÕHINE KONTO	>>
MR ETTEMAKSU KONTO 1	212102 Laekumisel ja Ettemaksuarvel > Deebet ja lõpparvel pööritub (ehk nn VAHEKONTO)
MR ETTEMAKSU KONTO 2	212349 Laekumisel > Krediid ja lõpparvel pööritub, kui seadistus "MR ettemaksu konto 2 müügiarve pöördkanne" on JAH

MR ETTEMAKSUKONTO 1 - nn. ettemaksu käibemaksu vahekonto, millele kantakse ostjate ettemaksukonto brutosummast eraldatud käibemaks (lõpparvel pööritub).

MR ETTEMAKSUKONTO 2 - kande kontrakonto. Võib ka kasutada sama kontot, mis on müügi km konto. Kui aga kasutad ettemaksu km jaoks eraldi kontot ja soovid, et see lõpparvel ka pöörituks, siis kasuta **UUT Müügireskonto seadistust** > „MR ETTEMAKSU KONTO 2 pöördkanne müügiarvel“ JAH/EI (vt näidet allpool).

- Ostureskontro poolel sellist seadistust ei ole, sest Eestis selle järele vajadus puudub, kuna hankijatele tasutud ettemaksust ei tohi ilma reaalse arveta sisendkäibemaksu tagasi arvestada. Lätis/Leedus tohib, aga neile sobib, et lõpparvel konto 2 ei pöörituks.

Näide (protsess ilma ettemaksuarveta):

Protsess: Laekumine --> Lõplik müügiarve

LAEKUMINE		Deebet	Kreedid
Konto	Konto sisu		
1.....	Pank	122.00	
212101	Ostjate ettemaks		122.00
212102	Ostjate ettemaksu käibemaksu vahekonto (MR ETTEMAKSU KONTO 1)	22.00	
212349	Ostjate ettemaksu käibemaks 20% (MR ETTEMAKSU KONTO 2)		22.00
		144.00	144.00
Ettemaksuarvet vahele ei tehta!			
MÜÜGIARVE (sh. tasaarveldus ettemaksuga)		Deebet	Kreedid
Konto	Konto sisu		
113101	Nõuded ostjate vastu	122.00	
212102	Ostjate ettemaksu käibemaksu vahekonto (MR ETTEMAKSU KONTO 1)		22.00
411001	Müük		100.00
113101	Nõuded ostjate vastu		122.00
212101	Ostjate ettemaks	122.00	
212349	Ostjate ettemaksu käibemaks 20% (MR ETTEMAKSU KONTO 2)	22.00	Kui valik on JAH: tuleb see rida lisaks ehk pööritab konto 2
212371	Müügi käibemaks 20% (MÜÜGI KM KONTO)		22.00
		266.00	266.00

Näide (protsess koos ettemaksuarvega):

Protsess: Laekumine --> Ettemaksuarve --> Lõplik müügiarve

LAEKUMINE (asetatud kmk 1)

Konto	Konto sisu	Deebet	Kreedit	
1.....	Pank	122.00		
212101	Ostjate ettemaks		122.00	43
212102	Ostjate ettemaksu käibemaksu vahekonto (MR ETTEMAKSU KONTO 1)	22.00		43
212349	Ostjate ettemaksu käibemaks 20% (MR ETTEMAKSU KONTO 2)		22.00	43
		144.00	144.00	

Kui laekumisest tehakse "Loo ettemaksuarve", siis Laekumise kanne asendatakse ettemaksuarve kandega, ning laekumine pannakse peale.

ETTEMAKSUARVE (loodud Laekumise pealt)

Konto	Konto sisu	Deebet	Kreedit	
1.....	Ostjatelt laekumata arved	122.00		
212101	Ostjate ettemaks		122.00	
212102	Ostjate ettemaksu käibemaksu vahekonto (MR ETTEMAKSU KONTO 1)	22.00		
212371	Müügi käibemaks 20% (MÜÜGI KM KONTO)		22.00	
		144.00	144.00	

MÜÜGIARVE (sh. tasaarveldus ettemaksuga)

Konto	Konto sisu	Deebet	Kreedit	
212102	Ostjate ettemaksu käibemaksu vahekonto (MR ETTEMAKSU KONTO 1)		22.00	pööratakse tagasi
411001	Müük		100.00	
212101	Ostjate ettemaks	122.00		
		122.00	122.00	

KMD aruande seadistus Käibemaksuaruande (KMD) kirjeldusse vali ühele reale nii „Ostjate ettemaks“ konto kui ka „Ostjate ettemaksu käibemaksu vahekonto“, sellisel juhul arvutatakse tasutav käibemaks ettemaksetelt õigesti ehk arvutus toimub netosummast.

Tellimuse ettemaksu käibemaksukoodid Tellimuselt ettemaksuarve loomisel, kui ridadel on erinevad käibemaksukoodid, tekib käibemaksukood erinevalt, sõltuvalt kasutatud dokumentide järjekorrast.

- Kui Tellimusel vajutada nupule "Ettemaksu arve", siis tekib ettemaksuarve mitme reaga vastavalt tellimuse ridadel olevate käibemaksukoodide hulgale (summeeruvad sama käibemaksukoodiga read).
- Kui Tellimusel vajutada nupule "Laekumine", siis tekib ühe reaga laekumine suurima summadega tellimuse ridadelt. Sellelt laekumisel ettemaksuarve loomisel tekib ka ühe käibemaksukoodiga arve.

Laekumata ettemaksuarve käibemaks Ettemaksuarvet nimetatakse ka „tellimuse kinnituseks“, „hinnapakumiseks“ vms, aga kõigil neil on sisuks ettemaksu küsimine. Vaheks on vaid see, et missugused nendest on raamatupidamislikud dokumendid, mille alusel nii müüja kui ka ostja kajastavad bilansis käibemaksu kohustuse/nõude. **Ettemaksuarve, kui raamatupidamislik dokument, ei tohi tekitada käibemaksu kohustust/nõuet enne, kui on toimunud ettemaksu laekumine/tasumine.** Seega peavad laekumata/tasumata ettemaksuarved raamatupidamises olema kõrgendatud tähelepanu all.

Ettemaksu ja sellelt käibemaksu kajastamise aluseks bilansis peab olema reaalselt ettemakstud raha, mistõttu tavaprotseduur ongi laekumisest ettemaksuarve loomine, mitte vastupidi. Juhul kui ettevõtte aga väljastab kõigepealt ettemaksuarve, siis bilansi mõistest on sisuliselt tegemist nõ „sisutu tehinguga“, mis paisutab bilansis „ostjate ettemaksu“, „käibemaksuvõla“ ja „ostjatelt laekumata arvete“ saldosid, samas käivet pole tekkinud, sest ettemaks pole laekunud (ja ei pruugi ka laekuda,

kui klient otsustab ümber) ja seega käibedeklaratsioonil ei tohi ka makstavat käibemaksu deklareerida. Seega kuni raha ülekandmiseni pole ka ettemaksu kajastamisel bilansis alust.

Mis juhtub ostja (jur.isik) poolel? Kui väljastad ostjale ettemaksuarve ja raha pole laekunud, siis võib juhtuda, et ostja küsib selle arve alusel sisendkäibemaksu tagasi (õigust tal selleks küll pole, aga arve on tal ju olemas, mille oled talle väljastanud). Väljavõte KMS – „Kauba või teenuse eest **osaline tasumine (ettemaks) annab õiguse sisendkäibemaksu mahaarvamiseks makstud summa osas**, kuna müüjal tekib sama summa osas maksustatav käive. Sel juhul on sisendkäibemaksu mahaarvamise aluseks ettemaksuarve. Seega KMS kohaselt saab näiteks ettemaksu korral sisendkäibemaksu maha arvata ettemaksu ulatuses ka enne kauba lähetamist või teenuse saamist, **tingimusel, et on olemas ettemaksuarve**. Ettemaksuarve väljastamine on § 37 alusel kohustuslik“.

Seetõttu on soovitus koostada ettemaksuarved **peale raha ülekandmist**, mitte vastupidi. Kui müügireskontros on siiski üleval ettemaksuarveid ja klient ei ole neid käibemaksu deklareerimise päevaks maksnud, siis saab reskontrost linnukesega „ainult ettemaksuarved“ vastavate klientide ettemaksuarvete nimekirja kätte ning need siis vajadusel, kas krediteerida või arve kuupäev edasi lükata järgmisesse maksustamisperioodi.

Kinkekaardi käibemaks

Kinkekaardi müük on oma iseloomult sarnane ettemaksuga, aga kinkekaardi ostja ja realiseerija ei pea olema samad kliendid (kliendikoodid võivad olla erinevad). Sarnaselt ettemaksuartikliga tekib ka kinkekaardile unikaalne SN number, mille järgi selle kinkekaardi saldo üle arvestust ja kontrolli peetakse. Käibemaksuseaduses nimetatakse kinkekaarte **vautšeriteks** ning eristatakse **üheotstarbelisi** ja **mitmeotstarbelisi vautšereid**. Maksukäsitlus on erinev sõltuvalt sellest, kas vautšeriga seotud kauba või teenuse käivet saab maksustada juba vautšeri väljastamise ajal või alles vautšeriga seotud kauba võõrandamisel või teenuse osutamisel.

Üldine reegel on, et üheotstarbelisi vautšereid maksustatakse nende väljastamisel ja mitmeotstarbelised vautšereid nende realiseerimisel.

- Üheotstarbeline vautšer on instrument, mille puhul on vautšeriga seotud kauba või teenuse käibe tekkimise koht ja nendelt kaupadelt või teenustelt **sisse nõutav käibemaks vautšeri väljastamise ajal teada**. Näiteks **toitlustusasutuse vautšer**, mis võimaldab vautšeriga tasuda toidu eest konkreetses restoranis. Sellise vautšeri puhul on juba vautšeri väljastamise ajal teada, et vautšerit kasutatakse konkreetses restoranis toidu eest tasumisel, mistõttu saab vautšeriga seotud kauba või teenuse käibe ka juba **vautšeri väljastamise ajal maksustada**. Samas kõiki vautšereid ei realiseerita kunagi, aga antud regulatsiooni puhul tekib ikkagi käibemaksu kohustus.
- Mitmeotstarbeline vautšer on iga muu vautšer, mis ei ole üheotstarbeline vautšer. See tähendab, et mitmeotstarbelised vautšerid on kõik need vautšerid, mille puhul ei ole selle väljastamise ajal teada täpne kaup või teenus ega sissenõutav käibemaksusumma. See ei võimalda vautšeriga seotud kauba või teenuse käivet vautšeri väljastamise ajal maksustada. Näiteks **raamatupoe vautšer**, kus müüakse nii raamatuid (9%) kui ka lauamänge, CD ja DVD plaate (22%).

3. Ettemaksu kontod

Laekumise dokumendil ettemaksu laekumise real saab kasutada kontot (väli „Konto“), millele

ettemaksu summa bilansis kanda - juhul kui konto tühjaks jätta, võetakse see kandeale kas:

- laekumise real oleva kliendi klassi seadistustest või
- juhul, kui kliendiklassi külge pole kontot määratud, siis süsteemiseadistusest „Laekumistel ostjate ettemaks“.

Ettemaksu laekumise rea objekti ja projekti kasutatakse kande koostamisel sõltumata sellest, kas laekumise real on konto täidetud või mitte.

Tasumise dokumendil ettemaksu tasumise reale ei saa märkida kontot, millele ettemaksu summa bilansis kanda (sellist välja pole) ja seetõttu võetakse see kandeale kas:

- tasumise real oleva hankija kaardilt Info sektsioonist väljalt “EM konto” (NB! Hankija klassil ei ole EM konto välja!) või
- juhul, kui hankija kaardil pole EM konto väljal kontot määratud, siis süsteemiseadistusest „Hankijate ettemaksud“.

Ettemaksu tasumise rea objekti ja projekti kasutatakse kande koostamisel.

Näiteks kui kliendiklassile määratakse ettemaksukonto, aga varasemad tekkinud ettemaksud olid konteeritud süsteemiseadistuses määratud kontole, siis need ettemaksude realiseerimised Laekumisel/Tasumisel/Tasaarveldusel märgitakse nendele ettemaksukontodele, mis hetkel kehtivad. Ehk siis süsteem ei võta neid ettemaksukontosid algselt ettemaksu tekitanud kandelt. Need erisused tuleb kannetel käsitsi korrigeerida.

4. Ettemaksu objekt/projekt

Kui laekub/tasutakse mitme erineva summa ja otstarbega ettemaksu, siis saab laekumise/tasumise ridadele märkida erinevad objektid/projektid. Selliste laekumiste/tasumiste puhul tekib kanne, kus kasutatakse ühte tasumisviisist tulenevat pangakontot, aga **ettemaksud konteeritakse erinevatele kontodele ja erinevatele objektidele/projektidele**.

Näiteks kui klient maksab ettemaksu, siis tihti ei ole kohe teada, millise projekti või objekti peale see ettemaks peaks minema.

The screenshot shows two overlapping browser windows from the Directo system. The top window, titled 'Laekumine 100033', displays a form for creating a receipt. It includes fields for 'Number' (100033), 'Aeg' (01.10.2021), 'Viide', 'Laekunud' (1000.00), 'Arvete summa' (0.00), 'Panka' (1000.00), 'Tas. viis' (P), 'Kommentaar' (ettemaksu laekumine), 'Objekt', 'Vahe' (1000.00), 'T-Tasu' (0.00), 'Projekt' (Kasutaja JANE), and 'Koht' (213.219.123.61). Below the form is a table with columns: NR, Arve nr, Tellimuse nr, Klient, Tekst, Objekt, Projekt, Val saadud, Kurss, Summa, Viivis, T-Tasu, T-Tasu val., KMK, Valuuta arvel, Arve saldo, Tasuti, Aeg, Kliendi summa, Ettemaksu SN, Konto, and EtteID. The 'Objekt' and 'Projekt' columns are highlighted with red boxes. The bottom window, titled 'Finants - kanne LAEK:100033', shows a similar form with 'Käive' (1000) and 'Vahe' (0). It also has a table with columns: NR, Konto, Objektid, Projekt, Sisu, Deebet, Kredit, KM kood, Aeg, Klient, Hankija, and Ressurs. The 'Objektid' and 'Projekt' columns are highlighted with red boxes.

Laekumise pealt luuakse ettemaksuarve - nupp **Ettemaksu arve**, kuhu märgitakse objekt ja projekt.

Enne arve kinnitamist lisatakse **PÄISE** objekt ja projekt.

Sule Uus Koopia Salvesta Trüki Felvaade Krediteeri Kanne F AVA << >> Olek: Kinnitatud

Laekumine KSO Sündmus Massasetaja Lisa laoseis

Arve 100094

Klient 59 Directo Inventar Eelarve

Tellija Uuring

Menefius

Kuupäev 01.10.2021 Nende esindaja Ladu Muuda ladu

T-ting 60_OSA Meie esindaja Objekt ADMIN

Tähtaeg 01.10.2021 Müügiagent SUPER Projekt K201

Kande kp 01.10.2021 Vastutaja Tell. nr. 0

Kliendi tk Pakkumine 0 Kred. arve

Saadetud 01.10.2021 Tüüp (vali tüüp) Staatus (vali staatus)

Komm.

Laekumised: 100033

Viimati muutis: JANE 06.10.2021 14:39:23 Värskenda rida

Valuuta EUR Kokku kaal 0 KM 166.67 Kokku 833.33 Ettemaks 0.00 Ettemaksu arvete kasutatud summa: 0

Kurss 1 Kogus 1 Baas 833.33 Tasuda 1000.00 Saldo 0.00

NR	RV	Artikkel	Objekt	Kogus	Ühik	Sisu	Ühikuhind	% Netohind	Summa
1	1	E1		1		Ettemaks (müük)	833.3333	833.33	833.3333

Peale müügiarve kinnitamist kopeeritakse ettemaksu müügiarve päise Objekt ja Projekt laekumise dokumendile.

Seonduv kanne

Sule Uus Koopia Jäta KSO Ettemaksu arve Trüki F AVA << >> Olek: Kinnitatud

Number 100033 Aeg 01.10.2021 Viide Laekunud 1000.00 Arvete summa 0.00 Panka 1000.00

Tas. viis P Kommentaar ettemaksu laekumine Objekt Vahe 1000.00 T-Tasu 0.00

Projekt Kasutaja JANE Koht 213.219.123.61 Massasetaja

Viimati muutis: JANE 06.10.2021 14:37:47

Pangaväljavõtted: -

NR	Arve nr	Tellimuse nr	Klient	Tekst	Objekt	Projekt	Val saadud	Kurss	S	Summa	S	Viivis	T-Tasu	T-Tasu val.	KMk	Valuuta arvel
1	100094		59	Directo	ADMIN	K201	EUR	1		1000.00		0.00	0.00			EUR
2																

Sule Uus Koopia Salvesta Kustuta Trüki Olek: Vaata Tüüp LAEK

Periodiseeri PÖÖRDKANNE MIINUSKANNE Ava algdokument Muutused

Number 100033 Aeg 01.10.2021 Viide Käive 1000 1000

Seletus ettemaksu laekumine Vahe 0

Looja JANE Viimati muutis: 06.10.2021 14:37:46 Massasetaja Aseta retsept Jaga ressursidelt

NR	Konto	Objektid	Projekt	Sisu	Deebet	Kreedid	KM kood	Aeg	Klient
1	111201	ADMIN	K201	Directo	1000.00				59
2	113101	ADMIN	K201	Directo		1000.00			59

5. Süsteemiseadistused

Olulisemad seadistused, millele tähelepanu pöörata:

5.1. Müügi ettemaksudega seotud seadistused

→ **Objekti tasemed, mida arvestatakse ettemaksu arve või laekumisega tasaarveldamisel**

Kontrollib Objekti tasemeid, mis peavad ettemaksu tasaarveldamisel vastama arve või laekumise objektile. Seadistuse lahtrisse märgitakse objekti tase, mis peab vastama, mitme puhul komadega eraldatud nimekirja.

Arvel ettemaksu väljal klõpsates võtab FIFO meetodil objektidega ettemaksu ainult siis, kui arve ridadel (kui ridadel ei ole objekti, siis päise objekt) on sama objekti kombinatsiooniga summa suurem või võrdne ettemaksuga (ehk vaatab objekti saldot). Ettemaksude valikus näitab ka ilma objektita ettemaksu.

Näide 1:

- Süsteemiseadistuses on määratud tase 1,2.
- Arve päises on 2. taseme objekt LADU,OBJT2
- Arvel saab kasutada ainult LADU,OBJT2 objektiga ettemaksu, aga näiteks LADU,OBJT5 ettemaksu mitte

The screenshot shows the 'Arve 101113' (Invoice 101113) interface. The 'Objekt' field is set to 'LADU,OBJT2'. Below the invoice details, a table shows the invoice items. A dialog box titled 'Ettemaksu valimine (1151)' is open, showing a table of payment items. The item with 'Objekt' 'LADU,OBJT2' and 'Vali summa' '100.00 fx' is highlighted with a red box.

Summa	KM	Tasuda	Saldo	Katte%	Bruto kaal	Kaal	Kate
350.00	70.00	420.00	420.00	57.14	2.5	0	200.00

Kogus	Kulu	Kurss	Maht	Valuuta	Baas ettemaks	Baas saldo	Baas summa
5	150.00	1	0	EUR	0.00	420.00	350.00

Nr	RV	Objekt	Artikkel	Kogus	Ühik	Ühikuhind	%	Tellimus	Sisu	Netohind	Summa
1	1		PADI	5	tk	70	0		Padi	70	350

Summa km'ga	Kasutatud	Jääk km'ga	Valitud summa
310.00	9.00	301.00	100.00

Aeg	Dokument	Objekt	Projekt	EttelD	KM% (kood)	Summa km'ga	Kasutatud	Jääk km'ga	Vali summa
03.02.2025	L 100763	TLN	10000	403	0% (0)	10.00	9.00	1.00	0.00 fx
03.03.2025	L 100820	LADU,OBJT2		434	0% (0)	100.00	0.00	100.00	100.00 fx
03.03.2025	L 100820	LADU,OBJT5		435	0% (0)	200.00	0.00	200.00	0.00 fx

Näide 2:

„Ettemaksuarve“, millele vajutamisel genereeritakse ettemaksuarve. Ettemaksuarve tekib laekumisega sama kuupäevaga. Seda kuupäeva ei saa hilisemaks muuta, sest laekumine ei tohi olla ajaliselt varasem kui ettemaksu arve. Ettemaksuarve kinnitamisel muutub laekumine arvega seotuks ja laekumise kanne uuendatakse.

→ **Arve kinnitamisel kasutatakse ära kliendi ettemaks** *Ei/Jah/Ainult tellimusega*

- Ei - üldse ei kasutata ära
- Jah - kasutatakse automaatselt ära seostamata ettemaksud või kui laekumine on seotud tellimusega, siis kasutatakse arvel ära selle tellimusega seotud ettemaks
- Ainult tellimusega (tell. nr. peab olema arvel täidetud) - ainult need ettemaksud, mis on seotud tellimustega, asetuvad automaatselt tellimusega seotud arvele. Kui on seostamata ettemaks, siis see ei lähe automaatselt arvele peale.

→ **Laekumine ei luba tellimuse ettemaksu üle maksta** *Jah/Ei*

Kehtib ettemaksu summale, mis on tellimuse dokumendil märgitud väljale „Ettemaks“. Kui on valitud Jah, siis laekumise kinnitaja kontrollib, et ei toimuks suuremat laekumist kui ettemaksuna määratud. Siis tuleb viga „tellimuse summa või ettemaksu jääk on väiksem, kui tahetakse tasuda“. Tellimusele saab küll teha mitmes osas laekumisi, aga ainult Ettemaks väljal määratud summa ulatuses – seega ettemaksu ületava summa peab klient tasuma lõpparve kaudu.

 Ostutellimuse osas sellist sätet ei ole ehk siis ostutellimust saab maksta rohkem kui Ettemaks väljale märgitud summa.

→ **Laekumine vajab ettemaksu puhul käibemaksu koodi** *Jah/Ei*

- EI - kui kliendilt laekub ettemaks, millel puudub arve või tellimus, siis luues laekumise ei asetu KM kood.
- JAH - kui kliendi kaardil on KMK täidetud ning klient asetatakse laekumisele, peaks kliendi küljest asetuma ka KMK.

→ **Pangaväljavõttest laekumise loomisel jagatakse liigne summa** *Saldoga arvetele/Ettemaksuks*

- Kui valik on „ettemaksuks“, siis tekib laekumisele automaatselt uus ettelD rida ehk uus seostamata ettemaks.

→ **Ettemaksu arve seeria** (peaks olema eraldi seeria)

→ **MR ETTEMAKSU KONTO 2 müügiarve pöördkanne** *Jah/Ei*

- Vt näidet alapealkirja „Ettemaksu käibemaks“ alt.

→ **Müügi ettemaksuarveid arvestatakse müügitellimuste põhiselt** *Jah/Ei/Tellimusega seotud arvetel*

- **Jah** - ettemaksu arvet saab siduda ainult sama tellimuse lõpparvega (vaikimisi valik) – rangem.
  - kui arve on seotud tellimusega : näitab ettemaksuarvete valikuaknas ainult konkreetse tellimusega seotud ettemaksuartiklite saldoga ridu

- kui arve ei ole seotud tellimusega : näitab ettemaksuarvete valikuaknas ainult ilma tellimuseeta ettemaksuartiklite saldoga ridu
- **Tellimusega seotud arvetel** - veidi paindlikum, kuid endiselt kontrollitud.
  - kui arve on seotud tellimusega (algatatud tellimusest), siis näitab ettemaksuarvete valikuaknas kõiki selle kliendi ettemaksuartiklite saldoga ridu, mis on käesoleva arvega seotud tellimustega seotud. Teise tellimusega seotud ettemaksuarveid valikus ei ole.
  - kui arve ei ole seotud tellimusega, siis näitab ettemaksuarvete valikuaknas kõiki selle kliendiga seotud ettemaksuartiklite saldoga ridu.
- **Ei** - saan arvega siduda suvalisi ettemaksuarveid, kõige vabam ja turvalisem
  - Kui arve on seotud tellimusega, kuvatakse ettemaksuarvete valikus kõiki ettemaksud (nii tellimustega kui ilma). Kuvatakse ka teiste tellimuste ettemaksuarveid.
  - Kui arve ei ole seotud tellimusega, kuvatakse ettemaksuarvete valikus kõik selle kliendiga seotud ettemaksuartiklite saldoga read - nii tellimustega seotud kui ka vabad. ('Jah' valiku puhul näitab ainult neid, mis pole tellimustega seotud).

5.2. Ostu ettemaksudega seotud seadistused

→ **Objekti tasemed, mida arvestatakse ettemaksu ostuarve või tasumisega tasaarveldamisel**

Kontrollib Objekti tasemeid, mis peavad ettemaksu tasaarveldamisel vastama arve või tasumise objektile. Seadistuse lahtrisse märgitakse objekti tase, mis peab vastama, mitme puhul komadega eraldatud nimekiri.

Arvel ettemaksu väljal klakkides võtab FIFO meetodil objektidega ettemaksu ainult siis, kui arve ridadel (kui ridadel ei ole objekti, siis päise objekt) on sama objekti kombinatsiooniga summa suurem või võrdne ettemaksuga. Ettemaksude valikus näitab ka ilma objektita ettemaksu.

→ **Ostuarve kinnitamisel kasutatakse ära hankija ettemaks *Jah/Ei/Ainult ostutellimusega***

- **Ei** - üldse ei kasutata ära
- **Jah** - kasutatakse automaatselt ära seostamata ettemaksud või kui tasumine on seotud tellimusega, siis kasutatakse arvel ära selle tellimusega seotud ettemaks.
- **Ainult ostutellimusega** - ainult need ettemaksud, mis on seotud tellimustega, asetuvad automaatselt tellimusega seotud arvele. Kui on seostamata ettemaks, siis see ei lähe automaatselt arvele.

→ **Ostuarve ettemaksu seos ostutellimusega alates** - selle seadistuse alusel käib ostutellimusega seotud ostuarvel ettemaksu kuvamine.

- kui **kuupäev** on **märgitud**, siis näitab ostutellimusega seotud ostuarvel ainult selle ostutellimusega seotud ettemakseid (etteID), mitte kõiki.
- kui **kuupäev** on **tühi**, näitab ostutellimusega seotud ostuarvel kõiki ettemakseid (etteID) olenemata sellest, kas need on seotud ostutellimusega või mitte.

Ehk teisisõnu, kui seadistus „Ostuarve ettemaksu seos ostutellimusega alates“ on kuupäevaga täidetud, siis saab üldisi ettemakseid (nt ostude puhul, kus ostutellimust ei vormistata ja tehakse lihtsalt tavaline ettemaks) kasutada ainult nendel ostuarvetel, mis ei ole ühegi ostutellimusega seotud. Kui aga ettemaks on seotud konkreetse ostutellimusega (näiteks kauba puhul), siis saab seda ettemakset kasutada üksnes selle sama ostutellimusega seotud ostuarvetel.

"Ostuarve ettemaksu seos ostutellimusega alates" - see on kuupäevapõhine kontroll, mis ütleb süsteemile: - Alates sellest kuupäevast peab ostutellimusega seotud ettemaks olema seotud sama ostutellimusega. - See ei ole lihtsalt "kuva filter" — see mõjutab ka ostutellimuse saldo arvestust.

Ehk piltlikult kui "Ostuarve ettemaksu seos ostutellimusega alates" on kuupäevaga täidetud, siis nõ 'suvaliste kulude' puhul kui ostutellimust ei vormistata ja tasutakse nõ tavaline ettemaks, siis saad neid tavalisi ettemakseid kasutada nendel ostuarvetel, mis pole ühegi ostutellimusega seotud. Kui aga ettemaksu tasumine on ostutellimusega seotud (nt kaup), siis neid ettemakseid saad kasutada ainult sama ostutellimusega seotud ostuarvetel.

Näited. Kui kuupäev on täidetud: Näiteks: 01.01.2024, siis

- Ostutellimusega seotud ostuarvel kuvatakse ainult selle sama ostutellimusega seotud ettemaksud.
- Tasumise dokumendil on nähtav Ostutellimus väli.
- Ettemaks seotakse konkreetse ostutellimusega.
- Ostutellimuse saldo arvestab ettemaksu õigesti maha.

Ehk süsteem hakkab arvestama ettemakseid ostutellimuse lõikes.

Kui kuupäev on tühi, siis:

- Ostuarvel kuvatakse kõik ettemaksud (ka need, mis pole tellimusega seotud).
- Tasumise dokumendil ei ole Ostutellimuse välja.
- Ettemaks ei ole seotud ühegi konkreetse ostutellimusega.
- Ostutellimuse saldo ei arvesta ettemaksu tellimuse lõikes.

Ehk süsteem käitub "vana loogika" järgi — ettemaks on lihtsalt hankija ettemaks.

Kus probleem tekib? Probleem tekib siis, kui:

- Baasis on vana ajalugu (tasumised, ettemaksud),
- mis on tehtud ajal, kui see seadistus oli tühi,
- ja siis mingil hetkel pannakse kuupäev sisse.

Miks see halb on? Sest vanad ettemaksud ei ole seotud ostutellimustega. Uus loogika eeldab, et nad peaksid olema.

Kui nüüd kuupäev sisse lülitada:

- Vanadel tasumistel ei ole ostutellimuse seost.
- Aga süsteem hakkab ostutellimuse saldot arvutama nii, nagu seos peaks olemas olema.
- **Tulemus: ostutellimuse saldo muutub valeks.**

Piltlikult näide: Ilma kp'ta

- Tellimus: 10 000
- Ettemaks: 4 000
- Saldo = 10 000

(ettemaks ei vähenda tellimust)

Kp sisestatud

- Tellimus: 10 000
- Tellimusega seotud ettemaks: 4 000
- Saldo = 6 000

→ **Ostu ettemaksuarveid arvestatakse ostutellimuste põhiselt *Jah/Ei***

- **Jah** - lubab Ostutellimusega seotud ostuarvel kasutada tasaarveldamiseks ainult sama ostutellimusega seotud ettemaksuarveid. Ostuarve ettemaksude valiku lehel peab näitama ainult neid ettemakse, millega saab tasaarveldada.
- **Ei** - lubab ostuarvel tasaarveldamiseks kasutada kõiki ostuarve hankijaga seotud ettemaksuarveid. Ostuarve ettemaksude valiku lehel näitab kõiki hankija ettemaksuartikleid, millel on saldo.

5.4. Tellimusega seotud ettemaksu seadistused

→ **Ettemaksuks minev artikli klass** - kas kogu kliendi ettemaks läheb arvele ette või ainult selle artikliklassi oma

→ **Ettemaksuks minev artikli lisaväli** - kas kogu kliendi ettemaks läheb arvele ette või ainult need artiklid, mil on see lisaväli täidetud (mõjub ka koos eelmisega)

Tellimusele minevat ettemaksu saab häälestada nii, et ettemaks kustutatakse ainult kas kindla artikliklassiga või kindla lisaväljaga artiklite puhul. **Näiteks igakuine püsimate läheb ettemaksust maha, aga lisateenused mitte**. Sellisel puhul võib tekkida arvele ainult osa ettemaksust - mitte kogu summa. Kui topeltklikiga ettemaksu asetada, siis asetatakse ainult õigete artiklite summa jagu ettemaksu ning kui kliendi ettemaksu saldo on tegelikult suurem, siis öeldakse palju kliendil tegelikult ettemaksu on. Ettemaksu summat võib ise käsitsi vajaliku summani suurendada.

Pangaväljavõtte

Pangaväljavõtte impordil luuakse automaatselt laekumine - võimalik määrata, kas pangaväljavõtte importimise käigus genereeritakse vastav dokument automaatselt.

Valikud:

- **ei** - ei looda dokumenti.
- **jah** - luuakse dokument
- **kinnitatud** - luuakse dokument ja kinnitatakse (kui vastab seadistustele ja reeglitele). Kui ei leia vastet, asetatakse kliendi ettemaksuks.
- **kinnitatud seostamata ettemaksudeta** - automaatse pangaväljavõtte tekkides, sorteerib süsteem esmalt välja kõik täpse vastega read, loob laekumised ning kinnitab need. Seejärel sorteeritakse välja read, millel pole täpset vastet, aga neid ei kinnitata. Jäab võimalus hiljem käsitsi muuta ja laekumine luua.

6. Ettemaksude tekkimine ja realiseerimine

6.1. Laekumisest tekkinud ettemaksud

Kasuta juhendit [Laekumisest tekkinud ettemaksu konteeringud EttelD kaudu](#)

6.2. Müügi ettemaksud (sh tellimused)

Kasuta juhendit [Müügi ettemaksud](#)

6.3. Tasumisest tekkinud ettemaksud

Kasuta juhendit [Tasumisest tekkinud ettemaksu konteeringud EttelD kaudu](#)

6.4. Ostu ettemaksud

Kasuta juhendit [Ostu ettemaksud](#)

6.5. Tellimustega seotud ettemaksud koondarvel

Olukorra kirjeldus: kliendile on koostatud mitu tellimust, millel on laekumised peal, kuid ettemaksuarveid ei ole loodud. Klient koostab nende tellimuste kohta koondarve, kus peal soovib ära kasutada need tellimustega seotud ettelD ettemaksud.

Arvel näitab olemasolevaid ettelD ettemaksusid juhul kui:

- arvel ja ettemaksul on **sama tellimuse nr.** või
- kui mõlemad **pole üldse tellimusega seotud**
- ettelD'l on saldo

Ehk siis **seos tellimusega on range** > arvel saab kasutada ainult sama tellimuse ettemaksu.

Lahendus: kui koondarvega on seotud **mitmed laekunud tellimused**, siis selleks, et kõiki neid erinevaid laekunud ettemaksusid saaks koondarvel ära kasutada, peavad laekunud ettemaksud olema **vormistatud ettemaksuarveteks** ehk tööjada peab olema järgnev:

Tellimus → Laekumine → Laekumisel "Loo ettemaksuarve" → Tellimusest Lähetus → Koondarve (arve ridadele tulevad automaatselt miinusega kõik tellimustega seotud ettemaksuarvete ettemaksuartiklid).

Alternatiiv ehk vabam käsitus: Kui tellimuse laekumisest luuakse ettemaksuarve ja süsteemis on seadistatud valik „Müügi ettemaksuarveid arvestatakse müügitellimuste põhiselt“ (valikuga EI), siis on võimalik koostada arve ilma tellimuse numbrita ning sellisel juhul saab arvel ära kasutada ettemaksuarveid, mis on seotud erinevate tellimustega.

7. Ettemaksu tekkimine läbi arve krediteerimise

Ettemaksu tekkimine laekunud arve krediteerimisest

Saab kasutada olukorras, kus **arve on osaliselt või täielikult laekunud, aga on vaja krediteerida** (nt kaupade tagastus vms) ning raha tagastada kliendile või jätta ettemaksuks. Ehk teisisõnu, kuidas toimida olukorras, kus krediteeritav arve on laekunud ning krediteerimise tulemusena muutuks algse arve saldo negatiivseks? Selle jaoks on olemas lahendus, kus kreditarvel, kui see on seotud algse arvega, saab laekunud summa märkida ettemaksuks. Sama loogika toimib ka ostuarvel.

Järgnev toimib olukorras, kus on kasutusel järgnevad süsteemiseadistused:

MÜÜGIRESKONTRRO SEADISTUSED

Müügi kreditarve vähendab alusarve saldod ei jah

OSTURESKONTRRO SEADISTUSED

Ostu kreditarve vähendab alusarve saldod ei jah

Arveid tohib üle maksta ei jah

Näide laekunud arve krediteerimisest ettemaksu tekkimine:

Laekunud summa märkimine ettemaksuks:

Koosta kreditarve: ettemaksu lahtris esialgu 0.00:

Arve DOK

Klient 1036 Vara Eelarve Maksehinnang: Halb (226 päeva)

Tellijä Uuring

Kuupäev 08.03.2024 16:00:30 Nende esindaja Ladu Muuda ladu

T-ting KR Meie esindaja Objekt

Tähtaeg 8.3.2024 Müügiagent VILJA Projekt

Kande kp 08.03.2024 16:00:30 Vastutaja Tell. nr.

Kliendi tk Pakkumine Kred. arve 100594

Saadetud Tüüp (vali tüüp) Staatus (vali staatus)

Komm.

Viimati muutis: VILJA 08.03.2024 16:00:08 % Allahindlus Varskenda ridu

Valuuta EUR	Kokku kaal 0	KM -22.00	Kokku -100.00	Ettemaks 0.00	Ettemaksu arvete kasutatud summa: 0
Kursus 1	Kogus -1	Baas -100.00	Tasuda -122.00	Saldo 0	Tasuvõeldav arve

NR	RV	Artikkel	Kogus	Ühik	Sisu	Ühikuhind	% KM-k	Konto	Objekt	Projekt	Tellijä	Tellijä nimi
1	1	123421	-1		Arvuti	100	43	411001				
2												

Esimese sammuna märgi laekunud summa kliendile ettemaksuks, seda saad teha ettemaksu lahtris

topeltklikki kasutades. Seejärel asetub ettemaksu lahtrisse varasemalt laekunud summa miinusmärgiga. Kui algne arve oli laekunud osaliselt, siis ettemaksu väljale tekib miinusega ettemaks laekunud summas.

Sule Uus Jäta Kinnita Salvesta Olek: Uus

Massasetaja...

Arve DOK

Klient 1036 Vara Eelarve Maksehinngang: Halb (226 päeva)

Tellija Uuring

Menetlus

Kuupäev 08.03.2024 16:00:30 Nende esindaja Ladu Muuda ladu

T-ting KR Meie esindaja Objekt

Tähtaeg 8.3.2024 Müügiagent VILJA Projekt

Kande kp 08.03.2024 16:00:30 Vastutaja Tell. nr.

Kliendi tk Pakkumine Kred. arve 100594

Saadetud Tüüp (vali tüüp) Staatus (vali staatus)

Komm.

Viimati muutis: VILJA 08.03.2024 16:00:08 % Allahindlus topeltklikk Varskenda ridu

Valuuta EUR	Kokku kaal 0.00	KM -22	Kokku -100	Ettemaks -122.00	Ettemaksu arvete kasutatud summa: 0
Kurs 1	Kogus -1.00	Baas -122	Tasuda -122	Saldo 0.00	

NR	RV	Artikkel	Kogus	Ühik	Sisu	Ühikuhind	% KM-k	Konto	Objekt	Projekt	Tellija
1	1	123421	-1		Arvuti	100	43	411001			

Kreeditarve kinnitamisega muutub algse arve saldo ning **kliendile tekib ettemaks (etteID.254)**, mida saab järgnevate arvete katteks kasutada või kliendile tagasi kanda. Kui soovid tekkinud ettemaksu kliendile tagastada, siis saad seda järgmise punkti abil teha.

Ettemaksude nimekiri

Klient 1036 Seisuga Dokument Kommentaar

KM kood Dokument Tellimuse nr. Kliendi tk

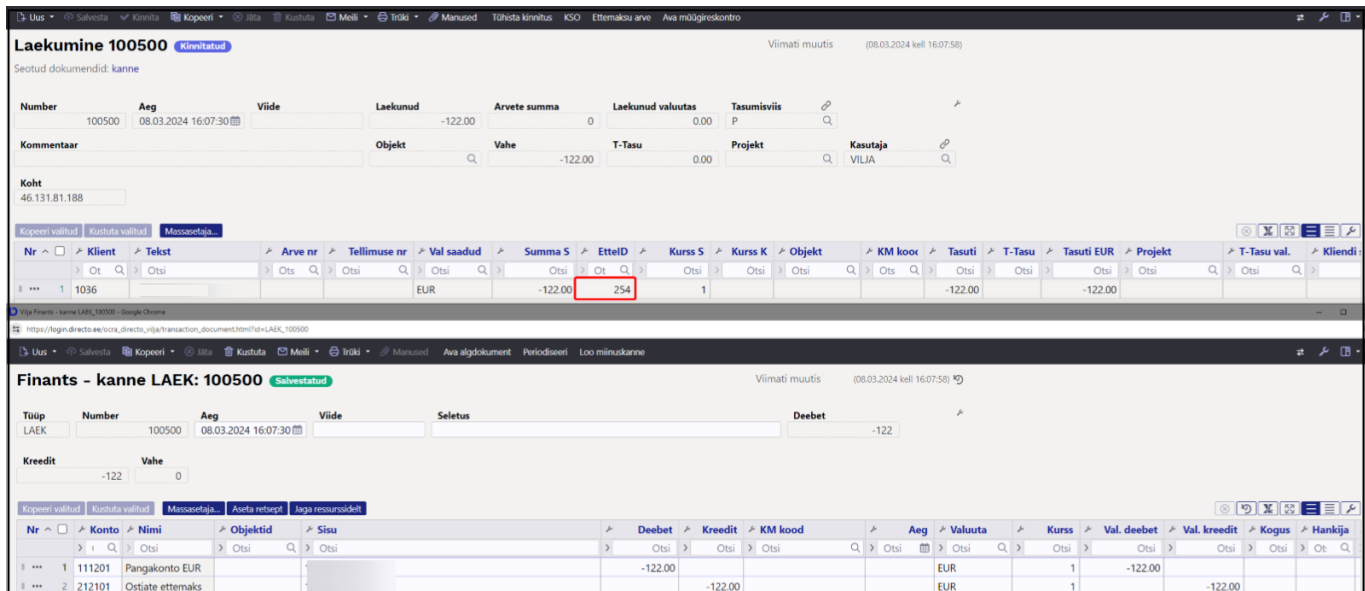
Sorteeri Aeg Eemalda lõplikult kasutatud Objekt Projekt

ARUANNE

Dokument	Aeg	Klient	Kliendi nimi	Kliendi tk	Tellimuse nr.	Kommentaar	Objekt	Projekt	EtteID	Deebet	Kreedit	KM	Valuuta
A.100095	22.02.2023 12:21:38	1036					TOITLUSTUS			1 200,00			EUR
L.100134	02.03.2023	1036			100051	Ettemaks 100051	TOITLUSTUS		74	105,00	31		EUR
L.100163	07.03.2023 15:41:32	1036					TOITLUSTUS		90	1 000,00			EUR
L.100167	08.03.2023	1036			100059		TOITLUSTUS		92	1 200,00	1		USD
A.800053	02.08.2023 16:27:31	1036			100094		MÜÜK.HOOLDUS			120,00			EUR
A.100595	08.03.2024 16:00:30	1036							254	122,00			EUR

Laekunud summa makstakse kliendile tagasi

Kliendile ettemaksuks märgitud summa tagastamiseks koosta laekumine. Esmalt lisa laekumisele kliendi kood ning seejärel tagastatav summa miinusmärgiga. Tasumisviis vali vastavalt sellele, kuidas kliendile raha tagastate. Laekumise kinnitamisega tagastatakse kliendile vastav summa ning vähendatakse ettemaksu.

Ettemaksu tekkimine tasutud arve krediteerimisest

Kui tegemist on tasutud ostuarve krediteerimisega, siis on tihti olukord, kus hankija tagastab ettemaksu enne kreditarve väljastamist. Sellisel juhul on soovitatav toimida järgnevalt:

- Kui laekub hankijalt tagasimakse, siis tee ostuarvele selles summas miinus tasumine, mille kaudu tekib ostuarvele jälle võlasaldo.
- Kui hankija saab kreditarve, siis tasaarvelda see kreditarve ostuarvega.

8. Valuutas ettemaksud

8.1. Ettemaks kliendilt valuutas

Kasuta juhendit [Ettemaks kliendilt valuutas](#)

8.2. Ettemaks hankijale valuutas

Kasuta juhendit [Ettemaks hankijale valuutas](#)

8.2.1. Ettemaksu ja Ostuarve tasaarveldamine valuutas

Kasuta juhendit [Valuutas tasutud ettemaksude näited](#)

9. Ettemaksusid kajastavad aruanded

Ettemaksude saldosisid ja perioodilisi liikumisi näeb järgnevates aruannetes:

- Ostureskontro
- Hankija ettemaksude nimekiri

- Ostu ettemaksud
- Müügireskontro
- Müügi ettemaksude nimekiri
- Müügi ettemaksud
- Laekumisennustus
- Tasaarveldus
- Hooldus > FIN ja MR ning FIN ja OR
- Tasumisennustus

9.1. Ostureskonto

Linnuke „Valuutas“ ja „Objektid“- saldole lisaks näidatakse ka valuuta tulpa, ettemaksudid kursi kaupa ning etteID numbrit, objekte ning lõpus valuutat kokku ja võrdluses hetkekursiga.

Kui ettemaks on tekkinud läbi Tasumise, siis on näha etteID number. Kui Ettemaks on tekkinud läbi ostu ettemaksuarve, siis ei ole viidet ETTE.SN numbrile.

Ostureskonto aruanne

Hankija: Aeg: Seeria: Klass: V konto: (Hankija lisaväli)

Objekt: EM konto: Jaga: 0 x 0 Valuuta: Täpsus: 0,01 (Hankija lisaväli)

Objektid ainult ületähtaja Kande aja järgi Valuutas Hankija andmed Arve projekt Arve objekt V konto (Hankija lisaväli)

Kokku: Kahepoolne saldo Sorteeritud: Hankija Arve nr   (Ostuarve lisaväli)

Arve nr	Hankija arve	Arve aeg	Tähtaeg	Tingimus	Tasuda	Päevi	Valuuta	Kurss	Tasuda OSAKOND
100736	1	10.01.2024	17.01.2024	7	-122,00	-57			
100737	2	15.01.2024	22.01.2024	7	-222,93	-52	USD	0,9137	-244,00 TOITLUSTUS
100738	3	20.01.2024	27.01.2024	tasumata ettemaksuarve	-11 206,03	-47	USD	0,9185	-12 200,00 TOITLUSTUS
ETTEMAKS 226	etteID	01.01.2024			904,98		USD	0,9050	1 000,00 TURUNDUS
ETTEMAKS 227	etteID	05.01.2024			915,67		USD	0,9157	1 000,00 MÜÜK
ETTEMAKS	ettemaksuarve	20.01.2024			11 206,03		USD	0,9185	12 200,00
Tasumata ettemaksuarved					11 206,03				
ETTEMAKS :					13 026,67				
Hankija saldo					1 475,71				
Millest ületähtaja					-11 550,96				
Kokku tasumata					-11 550,96				
Kokku ettemaksud					13 026,67				
Kokku saldo					1 475,71				
Kokku ületähtaja saldo					-11 550,96				

Valuuta	Ettemaks	Tasumata	Saldo	Baasvaluutas Saldo	Hetkekursiga Saldo	Hetkekursiga Tasumata	Hetkekursiga Ettemaks
EUR	0,00	-122,00	-122,00	-122,00	-122,00	-122,00	0,00
USD	14 200,00	-12 444,00	1 756,00	1 597,71	1 605,27	-11 375,81	12 981,08
KOKKU				1 475,71	1 483,27	-11 497,81	12 981,08

Hankija kokku ridadel **ETTEMAKS väljale vajutades** viib sind „Hankija ettemaksude nimekiri“ aruandesse.

Hankija ettemaksude nimekiri ainult saldoga seisuga: 1113 AS

Vaade: Seotud EtteID

Hankija seostatava tasumised	Dokument	Aeg	Valuuta	ETTEMAKS	Baas
Tasumine 100424	EtteID 226	01.01.2024	USD	1 000,00	904,98
Tasumine 100425	EtteID 227	05.01.2024	USD	1 000,00	915,67
Saldo				2 000,00	1 820,64

Ettemaksu artiklid	Artikkel	Arve nr	Ostutellimus	SN	Aeg	KM	Summa	Summa km
E2	100738			ETTE-173	20.01.2024	43	9 185,27	11 206,03
							9 185,27	11 206,03

Ettemaksu ID	EtteID	Saldo	Valuuta	Kurss	Objekt	Projekt	Aeg	Dokument	Selgitus
	226	-1000	USD	0,904977376	TURUNDUS		01.01.2024	100424	AS
	227	-1000	USD	0,915667083	MÜÜK		05.01.2024	100425	AS

Valuuta	Summa	Summa KM	Baasvaluutas	Baasvaluutas KM	Hetkekursiga	Hetkekursiga KM
USD	2 000,00	2 000,00	1 820,64	1 820,64	1 828,32	1 828,32
EUR	9 185,27	11 206,03	9 185,27	11 206,03	9 185,27	11 206,03
Kokku			11 005,91	13 026,67	11 185,27	13 206,03

Linnuke „Kahepoolne saldo“

Töötab koos filtriga **Kokku - hankijad**. Saab välja filtreerida ainult need hankijad, kellel on **nii võlg kui ettemaks**. Võimaldab kiiremini andmeid ja saldosisid kontrollida ning vajadusel teostada ettemaksude ja võlgnevuse vahel tasaarveldused.

Hankija	Tasumata	Ettemaks	Saldo
1001	-123 320,00	-960,00	-124 280,00
1002	-12 000,00	0,00	-12 000,00
1003	-13 432,88	1 000,00	-12 432,88
1004	-8 301,68	107,00	-8 194,68
1005	-3 575,21	467,64	-3 107,57
1006	-87 120,00	0,00	-87 120,00
1007	-53 514,20	347,00	-53 167,20
1009	-225 120,00	0,00	-225 120,00
1010	-20 096,22	0,00	-20 096,22
1011	1 240,19	0,00	1 240,19
1012	-1 309 084,03	120,00	-1 308 964,03
1013	-44 264,00	136,00	-44 128,00
1014	-11 570,95	82,77	-11 488,19
1015	-613 080,82	0,00	-613 080,82
1016	-8 400,00	0,00	-8 400,00

9.2. Hankija ettemaksude nimekiri

Aruanne näitab hankija ettemakse ja ettemaksude kustutamist ning ettemakse, millele pole leitud vastavust ehk siis ettemaksude perioodilist liikumist. Aruanne näitab hankija ettemaksusid, mis võivad pärineda nii tasumisest (**etteID**) kui ka ostu ettemaksuarvest (**ettemaksuartikkel**).

3 aruande vaadet:

- **Seotud** > näitab ettemaksude **seoseid jätkudokumentidega** olenemata sellest, kas neil on olemas etteID või mitte. Ettemaksude osas, millel puuduvad etteID, ei pruugi Seotud vaade näidata õigeid seoseid jätkudokumentidega. Sellisel juhul soovime kasutada vaadet „Perioodiline“.
- **Seotud etteID** > soovitav kasutada siis **kui saldosis on ainult etteID’dega ettemaksud**. Kui teil on saldosis ilma etteID’ga ettemakseid, siis soovime need ettemaksud kustutada (Hooldus > OR > kustuta ettemaksud) ja saldosis uuesti arvele võtta, et tekiks etteID.
- **Perioodiline** > kõikide ettemaksude deebet/kreediti liikumine **kronoliigilises järjekorras** ilma omavaheliste seosteta. Juhul, kui kahes eelnevas aruandes on ettemaksude seos mingil põhjusel ebakorrektne, siis Perioodilise liikumise aruanne on korrektne.

Hankija ettemaksude nimekiri		Vaade		Saldud			
		1023:			OÜ		
Tasumine 100080	EttelID 46	07.02.2023	EUR	1 000.00	1 000.00		
		Aeg Dokument	Summa	Saldo	Baas		
100080		09.02.2023 Tasumine 100083	700.00	300.00	300.00		
		EUR (1.000000)		300.00	300.00		
Tasumine 100090	EttelID 49	03.01.2023	EUR	2 000.00	2 000.00		
		Aeg Dokument	Summa	Saldo	Baas		
100090		09.02.2023 Ostuarve 100165	1 200.00	800.00	800.00		
		EUR (1.000000)		800.00	800.00		
Hankija seostamata tasumised							
Dokument	Aeg	Valuuta	ETTEMAKS	Baas			
Tasumine 100091	20.01.2023	EUR	3 000.00	3 000.00			
Saldo				4 100.00	4 100.00		
Ettemaksu artiklid							
Artikkel	Arve nr	Ostutellimus	SN	Aeg	KM	Summa	Summa km
E2	100157		ETTE 18	01.02.2023	1	500.00	600.00
E2	100164		ETTE 29	09.01.2023	1	1500.00	1800.00
						2000.00	2400.00
Ettemaksu ID							
EttelID	Saldo	Valuuta	Kurss	Objekt	Projekt	Aeg	Dokument Selgitus
46	-300 EUR			1		07.02.2023	100083 Arve nr 100157
49	-800 EUR			1 TOITLUSTUS	kordab juba ülal toodud infot	03.01.2023	100090
50	-3000 EUR			1		20.01.2023	100091
Valuuta	Summa	Summa KM	Baasvaluutas	Baasvaluutas KM	Hetkekursiga	Hetkekursiga KM	
EUR	6 100.00	6 500.00	6 100.00	6 500.00	6 100.00	6 500.00	

**Tasumiste saldo+
ettem artiklite saldo=
KOKKU SALDO**

9.3. Ostu ettemaksud

Aruanne näitab ettemaksuga hankijaid ning ettemaksu summat. Link Ettemaks väljal avab hankija "Hankija ettemaksude nimekirja" aruande, kust on näha ettemaksu perioodilist liikumist (tekkimine, realiseerumine, saldo).

login.directo.ee/ or_aru_ettemaksjad.asp?showall=1&uus=ei&aeg=31.12.2023&clr1=1&clr=AOMt1C4dyuR92fNpkLZm7sjfYTB6D4

Aeg: 31.12.2023 **ARUANNE** kirjuta kp, mis seisuga tahad aruannet lingist saad ettemaksude aruandesse

Hankija	Hankija nimi	Valuuta	Valuutas	Ettemaks	Viimane ettemaksu aeg	Hankija Kokku
1002		USD	1 000,00	937,56	12.07.2023 11:09:31	937,56
1009		EUR	100,00	100,00	19.04.2023 17:18:40	100,00
1010		EUR	40 446,60	40 446,60	28.02.2023 16:19:26	40 446,60
1011		EUR	1 000,00	1 000,00	15.08.2023 15:22:52	1 000,00
1012		EUR	5 120,00	5 120,00	03.02.2023	5 120,00
1013		EUR	2 120,00	2 120,00	01.02.2023 10:09:50	2 120,00
1014		USD	22 440,00	20 754,72	17.01.2023	20 754,72
1015		EUR	3 120,16	3 120,16	10.05.2023	3 120,16
1016		EUR	2 630,08	2 630,08	07.07.2023 10:02:04	2 630,08
1017		USD	4 000,00	3 677,82	15.05.2023	3 677,82
1018		EUR	1 000,00	1 000,00	30.11.2022	1 000,00
1019		EUR	4 252,10	4 252,10	10.04.2023 11:02:19	6 105,31

Tasaarveldusennustuse käivitamine Ostureskontro aruandest:

Kui hankija kaardil on täidetud väli Klient, siis juhul kui sellel kliendil on üleval saldogas tasumata müügiarveid, näitab vastava hankija ostureskontro aruanne all kokkuvõttes ridasid Saldo kliendina ning Kliendi- ja hankijasaldo vahe. Nende ridade summad on lingid, millest on võimalik avada järgmised aruanded:

- **Saldo kliendina** - avab vastava kliendi Müügireskontro aruande ostureskontro kuupäevaga.
- **Kliendi- ja hankijasaldo vahe** - avab vastava hankija/kliendi tasaarveldusennustuse aruande, millelt on kohe võimalik teha vajadusel tasaarvelduse dokument

Ostureskontro aruanne

Hankija 1010 Aeg Seeria Klass V konto (Hankija lisaväli)

Objekt EM konto Jaga 0 x 0 Valuuta Tapsus 0.01 (Hankija lisaväli)

ainult ületähtaja Kande aja järgi Valuutas Hankija andmed Arve projekt Arve objekt V konto (Hankija lisaväli)

Kokku Sorteeritud Hankija Arve nr Trüki ARUANNE (Ostuarve lisaväli)

Arve nr	Hankija arve	Arve aeg	Tähtaeg	Tingimus	Tasuda	Päevi
100055	123	20.07.2021	23.07.2021	3	-1 013.77	-327
100129	7774	30.12.2021 16:20:34	18.01.2022	19	-12 000.00	-148
100149	TASATEST	20.12.2021	08.01.2022	19	-962.45	-158
100188	123	18.02.2022	25.02.2022	7	-1 800.00	-110
100189	2323	18.02.2022 10:18:19	25.02.2022	7	-1 440.00	-110
100190	eee	18.02.2022 10:47:43	25.02.2022	7	-1 440.00	-110
100191	21212	18.02.2022 11:00:36	25.02.2022	7	-1 440.00	-110
Hankija saldo					-20 096.22	
Millest ületähtaja					-20 096.22	
Saldo kliendina					42.58	
Kliendi- ja hankijasaldo vahe					-20 053.64	
Kokku tasumata					-20 096.22	
Kokku ettemaksud					0.00	
Kokku saldo					-20 096.22	
Kokku ületähtaja saldo					-20 096.22	

9.4. Müügireskontro

- **EM konto** - kliendi ettemaksukonto
- **Kahepoolne saldo** - sellega jäävad kokku vaatesse ainult need read, kus on nii ettemaks kui ka saldo
- **Ainult ettemaksuarveid** - kuvab arved, millel on ettemaksu tunnusega artiklid
- **Valuutas** - saldole lisaks näidatakse ka valuuta tulpa ettemakse kursi kaupa ning lõpus valuutat kokku ja võrdluses hetkekursiga
- **Link Ettemaks** - avab kliendi ettemaksude nimekirja

Müügireskontro aruanne

Klient Müüja kliendikaardid Klass V konto (Kliendi lisaväli) (Arve lisaväli)

Aeg Objekt EM konto Staatus (kõik) (Kliendi lisaväli) (Arve lisaväli)

Seeria Jaga 0 x 0 päevaks Tüüp (kõik) (Kliendi lisaväli) (Arve lisaväli)

Näita (müüja) (kommentaari) Valuuta Tapsus 0.01 (Kliendi lisaväli) (Arve lisaväli)

Objektid ainult ettemaksuarveid ainult ületähtaja Kande aja järgi Valuutas Kliendiandmed Arve projekt Arve objekt V konto Tellija Näita nimi lähetusel Muuda

Kokku Kahepoolne saldo Sorteeritud Klient Arve nr Meil Trüki ARUANNE

Arve nr	Seeria prefiks	Arve aeg	Tähtaeg	Tingimus	Tasuda	Päevi	Valuuta	Kurs	Tasuda OSAKOND
100008	DOK	08.11.2022 19:12:00	15.11.2022	7	120.05	-485	USD	1,0004	120,00 LADU
100012	DOK	14.01.2023 13:44:23	21.01.2023	7	120.00	-418			HOTELLI_MAJAPIDAMINE
100546	DOK	17.01.2024 15:17:45	24.01.2024	7	100.00	-50			TOITLUSTUS
100574	DOK	11.02.2024 13:07:17	18.02.2024	7	2 000.00	-25			TOITLUSTUS
Kliendi saldo					2 340,05				
Millest ületähtaja					2 340,05				

Arve nr	Seeria prefiks	Arve aeg	Tähtaeg	Tingimus	Tasuda	Päevi	Valuuta	Kurs	Tasuda OSAKOND
100022	DOK	16.01.2023	31.05.2023	7	18.50	-288	USD	0,9249	20,00HOTELLI_MAJAPIDAMINE Maksegraafik
100029	DOK	17.01.2023 21:56:19	24.01.2023	7	1 440.00	-415			HOTELLI_MAJAPIDAMINE
100535	DOK	09.01.2024 09:01:13	16.01.2024	7	1 120.00	-58			
ETTEMAKS					-1 200.00				
ETTEMAKS					-600.00				HOTELLI_MAJAPIDAMINE
ETTEMAKS					-93.76				USD 0,9376 -100,00
ETTEMAKS					93.76				USD 0,9376 100,00HOTELLI_MAJAPIDAMINE
ETTEMAKS:					-1 800.00				
Kliendi saldo					778,50				
Millest ületähtaja					2 578,50				

! **Läbisegi Ettemaksuarveid ja Laekumisi on ohtlik kasutada.** Süsteemis võib saldos olla ettemakseid vanast ajast, mil ettelD polnud kasutusel (märgistatud -1'ga), siis peab Laekumise dokumendil lubama ettemakseid miinusega käsitsi asetada **ilma ettelD kontrollita > kontroll toimub vaid selle üle, et kokku ettemaksu saldo ei läheks miinusesse.** See tekitabki olukorra, kus ka ettemaksuarve kaudu tekkinud ettemaksu summade ulatuses saab Laekumise dokumendile

Ettemaksude nimekiri

Klient 1104 Selsuga _____ Dokument _____ Kommentaar _____
 KM kood _____ Dokument _____ Tellimuse nr. _____ Kliendi tk _____
 Sorteerri / Aeg Eemalda lõplikult kasutatud Objekt _____ Projekt _____

ARUANNE

Dokument	Aeg	Klient	Kliendi nimi	Kliendi tk	Tellimuse nr.	Kommentaar	Objekt	Projekt	EtteID	Deebet	Kreedid	KM	Valuuta
A.100559	22.01.2024 17:41:18	1104		OU							122,00		EUR
L.100459	22.01.2024 17:44:16	1104		OU							122,00		EUR

Valuuta	Deebet	Kreedid	Vahe
EUR	122,00	122,00	0,00

Tellimuse nr.	Deebet	Kreedid	Vahe
PUUDUB	122,00	122,00	0,00

Ettemaksu artiklid

Artikkel	Kliendi tk	SN	Aeg	KM	Summa
E1		ETTE.303	22.01.2024 17:41:18	43	122,00

Näitab ikka ettemaksuartiklit saldos, sest seda ju ära ei miinustatud.

Dokument Aeg Klient Kliendi nimi Summa Valuuta Arve kommentaar

Õige viis dokumente teha:

- Laekunud ettemaksuarvele oleks pidanud tegema krediti ning laekunud summa kandma ettemaksuks (uus etteID) ning siis oleks saldos olnud 2 etteID'd, mida Laekumise kaudu saab tagastada ning ettemaksuaruandes oleks ettemaksuartikli rida ära kadunud.

9.5. Müügi ettemaksud

Aruanne näitab ettemaksuga kliente ning ettemaksu summat. Link „Ettemaks“ väljal avab kliendi “Müügi ettemaksude nimekirja” aruande, kust on näha ettemaksu perioodilist liikumist (tekkimine, realiseerumine, saldo).

<<: Aruanne ettemaksudega kliendid v3 - Work - Microsoft Edge

https://login.directo.ee/ /mr_aru_ettemaksjad.asp?showall=1&uus=ei&viide=&aeg=&clr1=1&clrf=42QxPou9Az3SPa

Müüja _____ Aeg _____ **ARUANNE**

Klient	Kliendi nimi	Valuuta	Valuutas	Ettemaks Viimane ettemaksu aeg
1001		EUR	2 100.00	2 100.00 31.10.2022
		GBP	3 900.48	4 581.36
		USD	3 400.00	3 122.14 16.01.2023
Kokku 1001			9 803.50	

9.6. Müügi ettemaksude nimekiri

Aruanne näitab kliendi ettemakse ja ettemaksude kustutamist ning ettemakse, millele pole leitud vastavust ehk siis ettemaksude perioodilist liikumist. Aruanne näitab kliendi ettemaksusid, mis võivad pärineda nii laekumisest (etteID) kui ka arvest (ettemaksuartikkel). Seostamata on need, mida ei suudeta omavahel ära taandada (-100 ja 100 näiteks).

Olemas ainult **1 vaade** - liikumine kronoliigilises järjestuses koos etteID viitega:

Ettemaksude nimekiri

Klient: 1003 Seisuga: Dokument: Kommentaar: KM kood: Dokument: Tellimuse nr.: Kliendi tk: Sorteerin: Aeg Eemalda lõplikult kasutatud Objekt: Projekt:

ARUANNE

Dokument	Aeg	Klient	Kliendi nimi	Kliendi tk	Tellimuse nr.	Kommentaar	Objekt	Projekt	EtteID	Deebet	Kreedit	KM	Valuuta
L.100220	03.05.2023	1003	Directo OU			v	HOOLDUS		118	4 400,00	1	EUR	
L.100220	03.05.2023	1003	Directo OU			xx	HOOLDUS		117	400,00	1	EUR	
L.100317	22.08.2023	15.36.33.1003	Directo OU		100105		MUUK.HOOLDUS		159	1 200,00	1	EUR	
A.100309	30.08.2023	14.06.52.1003	Directo OU				MUUK.HOOLDUS			120,00		EUR	
A.800064	30.08.2023	17.20.42.1003	Directo OU							1 000,00		EUR	
A.800065	30.08.2023	17.23.52.1003	Directo OU							1 000,00		EUR	
A.800066	31.08.2023	11.39.20.1003	Directo OU							1 200,00		EUR	
A.100312	31.08.2023	11.47.03.1003	Directo OU				MUUK.HOOLDUS			1 200,00		EUR	
A.100313	31.08.2023	12.04.22.1003	Directo OU							1 200,00		EUR	
A.100314	31.08.2023	12.30.04.1003	Directo OU							1 200,00		EUR	
A.100315	31.08.2023	14.08.20.1003	Directo OU				MUUK.HOOLDUS			1 200,00		EUR	
A.100317	31.08.2023	14.22.32.1003	Directo OU				MUUK.HOOLDUS			1 200,00		EUR	
A.100318	31.08.2023	14.23.57.1003	Directo OU				MUUK.HOOLDUS			1 200,00		EUR	
A.100320	31.08.2023	14.26.58.1003	Directo OU							1 200,00		EUR	
A.100321	31.08.2023	14.28.07.1003	Directo OU							1 200,00		EUR	
A.100322	31.08.2023	14.30.35.1003	Directo OU				MUUK.HOOLDUS			1 200,00		EUR	
A.100323	31.08.2023	14.31.37.1003	Directo OU				MUUK.HOOLDUS			1 200,00		EUR	
A.100324	31.08.2023	16.03.52.1003	Directo OU				MUUK.HOOLDUS			1 200,00		EUR	
A.100325	31.08.2023	16.05.58.1003	Directo OU							1 200,00		EUR	
A.800067	31.08.2023	17.03.08.1003	Directo OU							1 200,00		EUR	
A.800068	31.08.2023	18.00.06.1003	Directo OU							1 200,00		EUR	
A.100328	02.09.2023	1003	Directo OU							1 200,00		EUR	
L.100339	04.09.2023	13.58.07.1003	Directo OU						169	1 000,00	1	EUR	
A.100335	04.09.2023	14.01.22.1003	Directo OU				MUUK.HOOLDUS			1 200,00		EUR	
L.100340	04.09.2023	14.12.46.1003	Directo OU						170	1 000,00	1	EUR	
L.100341	04.09.2023	14.13.59.1003	Directo OU						171	1 000,00	1	EUR	
L.100344	04.09.2023	15.19.24.1003	Directo OU						174	1 000,00	1	EUR	
L.100345	04.09.2023	15.21.31.1003	Directo OU						175	1 000,00	1	EUR	
A.100338	04.09.2023	15.37.46.1003	Directo OU							60,00		EUR	
L.100346	04.09.2023	15.53.11.1003	Directo OU				MUUK.HOOLDUS		176	1 200,00	1	EUR	

9.7. Tasumisennustus

Hankija: Projekt: Hankija klass: (Hankija lisaväli) Valitud: EUR: 1 435 721, USD: 38 804, SEK: 7 389, Tk: 286

Kasutaja: Objekt: Tasumised kuni: (Hankija lisaväli)

Sorteeritud: Tähtaeg, Tähtaeg, Pank: (Hankija lisaväli)

Põhjused: Menetleja, Valuuta, Tüüp: (Kõik), VaheSumma

Vaade: Tavaline, Reklamatsioon, Staatus: (Kõik), Näita kassa ale, TEE TASUMINE, ARUANNE

Näita: Kõik, **Hankija ettemaks**, Seotud kliendi saldo

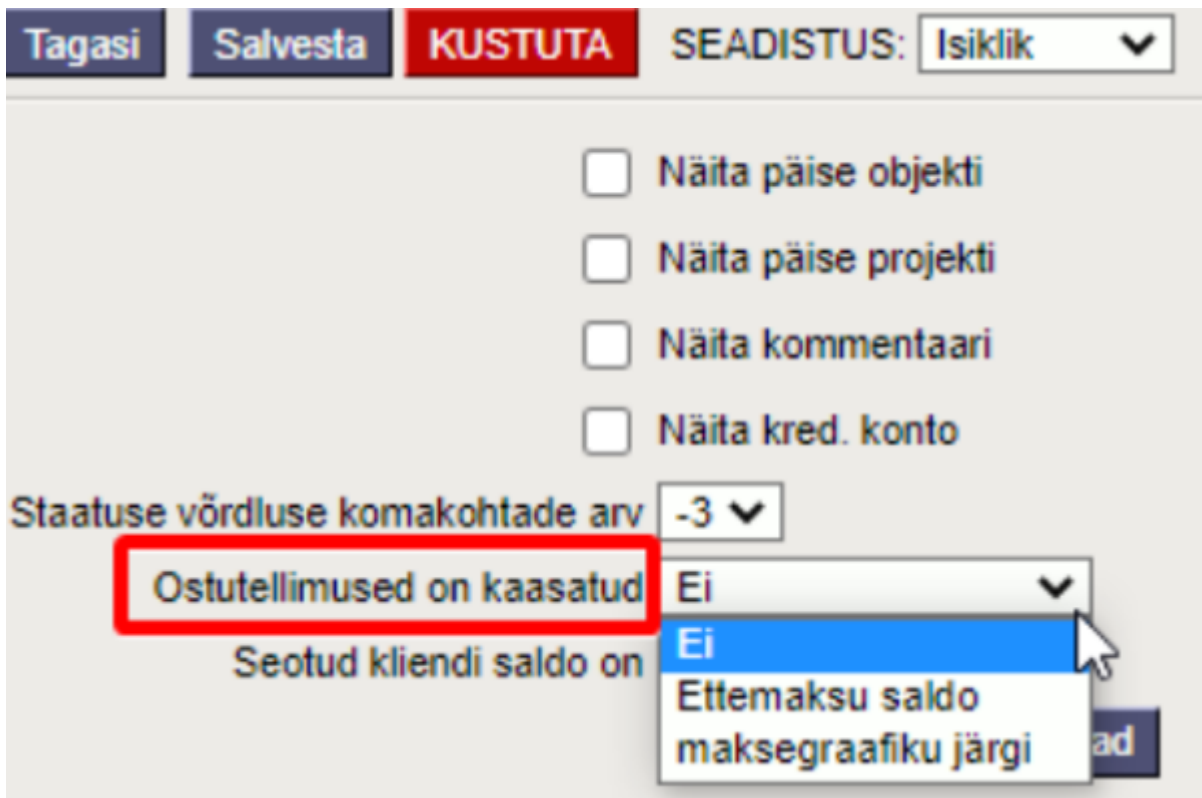
Tähtaeg	Arve nr	Ostutellimus	Päevi	Aeg	Hankija Pank	Nimi	Hankija arv	Hankija ettemaks	Summa	Kokku
12.01.2019	100089		7 05.01.2019	1007	BIGKEE2B	Maksehinnang UUS	X2003	0,00	400,00 EUR	400,00 -1888
12.01.2019	100085		7 05.01.2019	1008	EKRDEE22	Maksehinnang VANA	X1011	0,00	400,00 EUR	800,00 -1888
25.02.2019	100086		7 18.02.2019	1007	BIGKEE2B	Maksehinnang UUS	X2001	0,00	900,00 EUR	1 700,00 -1844
25.02.2019	100082		7 18.02.2019	1008		Maksehinnang VANA	X1002	0,00	900,00 EUR	2 600,00 -1844
12.03.2021	100284		7 05.03.2021	1055		Hankija 1055	5645	10 935,00	1200,00 USD	3 605,19 -1098
08.01.2022	100250		7 01.01.2022	1041		Hankija 100	546456	0,00	500,00 USD	4 046,66 -796
07.06.2022	100702		7 31.05.2022	1057		1010 OÜ	6598	2 730,80	317,08 EUR	4 363,73 -646
08.10.2022	100099		7 01.10.2022	1001		OÜ	q1	0,00	1200,00 EUR	5 563,73 -523
08.10.2022	100106		7 01.10.2022	1001		OÜ	q40	0,00	1000,00 EUR	6 563,73 -523
08.10.2022	100130		7 01.10.2022	1019		OÜ	34dss	6 105,31	1000,00 EUR	7 563,73 -523

Filter „Hankija ettemaks“ - näitab eraldi tulbas hankija ettemaksu kogusummat. Kui on mitu

ostuarvet, näidatakse iga ostuarve real hankija ettemaksu kogusummat. Hankija ettemaksu kogusumma võib sisaldada nii etteID ettemaksu kui ka läbi ettemaksuartikli ettemaksuarve kaudu tekkinud ettemaksusid (sh tasumata arved).

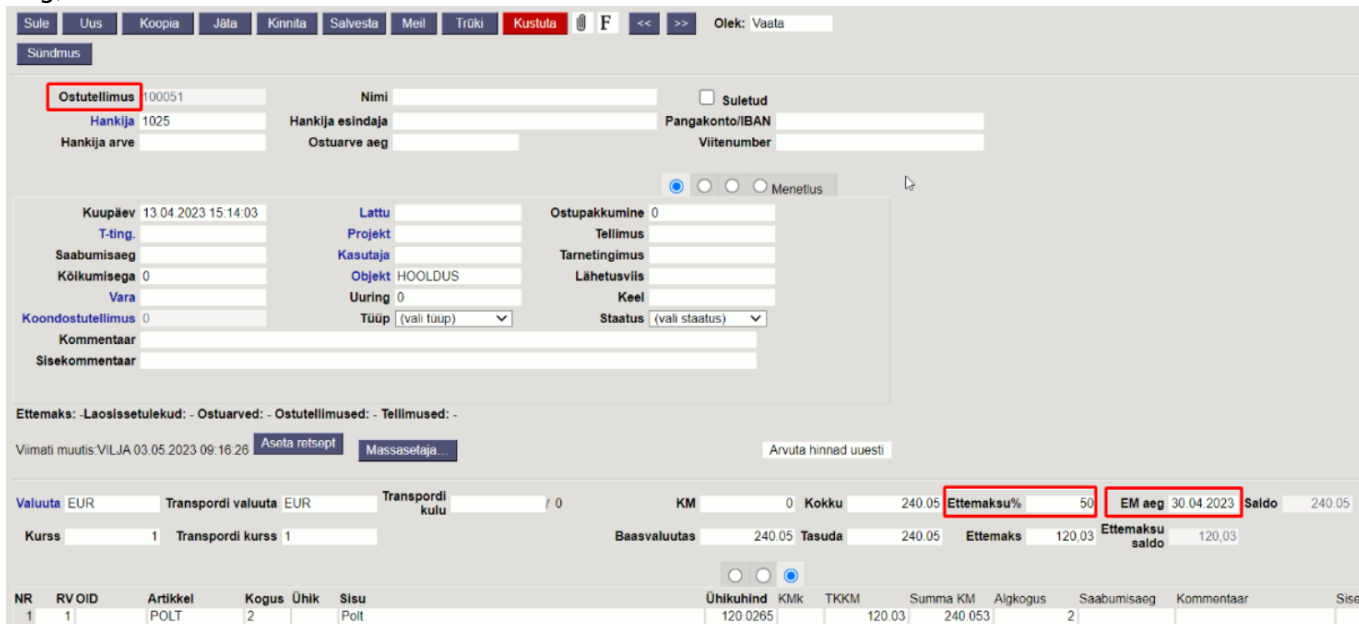
 Filtriga on näha ettemaksusummad, aga Tasumise dokumendile need kaasa ei tule. Kui laekumisennustuse aruandes on valitud filter „Ettemaksud“, siis Laekumisele tuleb ka ettemaks kaasa.

Kui soovid Tasumisennustusse kaasata ka Ostutellimuste saldod ehk veel tasumisele kuuluv ettemaksu osa, siis need on kaasatud ainult siis, kui on sisse lülitatud Peenhäälestuse valik Ostutellimused on kaasatud.

- **Ei** - Ostutellimusi ei kaasata tasumisennustuse aruandesse
- **Ettemaksu saldo** - Ostutellimused kaasatakse tasumisennustuse aruandesse ning näidatakse ettemaksu saldot, mitte ettemaksu summat.
- **Maksegraafiku järgi** - kaasatakse Ostutellimuse maksegraafiku summad

→ Kui valitud on Ettemaksu saldo, siis ostutellimusel peavad olema täidetud väljad Ettemaksu% ja EM aeg, sest muidu andmed Tasumisennustuse aruandesse ei tule.

9.7. Laekumisennustus

Linnuke „**Ettemaksud**“ - lisab aruandesse ettemaksud (etteID), mis vähendavad laekumata arvete summat.

Kinnitamisel tekib finantskanne:

Finants - kanne LAEK: 100055 Salvestatud

Tüüp: LAEK, Number: 100055, Aeg: 31.01.2022, Seletus: , Vahe: 0

Kopeeri valitud, Kustuta valitud, Massasetaja, Aseta retsept, Jaga ressurssidelt

Nr	Konto	Objektid	Projekt	Sisu	Deebet	Kreedit	Aeg	KM kood	Klient	Hankija	Valuu
1	212101			OU	200.00				1018		EUR
2	212101			OU	280.00				1018		EUR
3	113101			OU		480.00			1018		EUR

9.8. Hooldus > Kontroll > FIN & MR; FIN & OR

„Finants vs ostureskontro“ ja „Finants vs müügireskontro“. Need aruanded on mõeldud ostu- ja müügireskontro saldode võrdlemiseks bilansiga nii võla- kui ka ettemaksukontode lõikes ning tulemus näitab ära erinevuste olemasolul vahe summa. Need on head aruanded veendumaks, et andmed bilansi ja registrite vahel klapiivad. Vaata ka allpool selgitust, et missugused võivad olla vahede põhjused, kui need eksisteerivad.

- **Finants vs ostureskontro** - võimaldab kontrollida ostureskontrot finantsiga ning võrrelda neid omavahel, tulemus näitab ära ka erinevuste olemasolul vahe.
- **Finants vs müügireskontro** - võimaldab kontrollida müügireskontrot finantsiga ning võrrelda neid omavahel, tulemus näitab ära ka erinevuste olemasolul vahe.

Aruande tingmärgid on järgmised:
 FIN – bilansi võlakonto saldo (ehk Vkonto)
 MR – müügireskontro saldo
 FIN E – bilansi ettemaksu konto saldo (ehk Ekonto)
 MR E – müügireskontro ettemaksu saldo
 Vahe 1 - FIN ja MR vahe
 Vahe 2 - FIN E ja MR E vahe

Antud aruandes võivad vahesid tekitada järgmised asjaolud:

• Valuutakursi kasumi/kahjumi finantskanded bilansis

Tavaliselt tehakse valuutakursi kasumi/kahjumi finantskanded majandusaasta lõpu seisuga (näiteks 31.12.). Sellega on tagatud seaduse nõue aastalõpu seisuga inventeerida bilansi varad-kohustused. Kasutaja abistamiseks on olemas „Valuutakursside ümberarvutaja“ (Hooldus > Hooldus), mida saab kasutada bilansikontodel olevate valuutas toimunud tehingute valuutakursside ümberhindluseks konkreetsel ajahetkel ning see koostab leitud kursikasumi/kahjumi vahe suuruses finantskande. Järgmise aasta 01.01. seisuga sisesta sama kanne tagasi, vahetades seejuures deebet ja krediti (sisuliselt tühistatakse valuutakursi kasumi-kahjumi aastalõpu seisu kanne). See on vajalik, kuna arvete tasumisel või laekumisel arvutab süsteem automaatselt uuesti valuutakursi kasumi-kahjumi.

Kirjeldatud valuutakursi kasumi/kahjumi finantskanne aga **ei muuda reskontros arvete saldoid, need on seal ikka kajastatud arvete registreerimise kuupäevade kurssidega** (ja neid andmeid näitab ka Hoolduse aruanne MR ja MR E väljadel). Samas on aga Ostu- ja Müügireskontro aruannetest olemas kõige lõpus informatiivne osa, kus vastavalt „Aeg“ väljale (näiteks 31.12.) sisestatud kuupäevale arvutatakse valuutasaldod ümber vastavalt Euroopa Keskpanga kurssidele (finantskannet sellest ei teki), ning kui valuutakursside kasumi/kahjumi kanded on bilansis korrektselt tehtud, siis informatiivne osa reskontros peaks vastama bilansisaldodele.

2203186	1240333911	15.12.2022	08.02.2023	55	-23 000,00	39
2203238	1240334119	21.12.2022	14.02.2023	55	-207,05	45
2203239	1240334120	21.12.2022	14.02.2023	55	-560,17	45
2203266	1240334232	28.12.2022 13:42:50	21.02.2023	55	-735,91	52
2203296	1350025586	31.12.2022	31.12.2022	K	17,13	0
2203321	1250028649	31.12.2022 16:22:00	24.02.2023	55	13 977,30	55
2203358	CN1150388281	31.12.2022 14:41:00	24.02.2023	55	102 940,59	55
Hankija saldo						-9 108,25
Kokku tasumata						-2 336 008,74
Kokku ettemaksud						2 632 159,13
Kokku saldo						296 150,39
Kokku ületähtaja saldo						-218 686,42

arvete regamise kurssidega EUR summad

See sektsioon siin näitab ümberarvutusi Aeg lahtriisse märgitud kp järgi ja kui klient on FIN kannetena teinud bilansis valuutakursside ümberarvutuse, siis peaks bilansis olemagi need saldod.

INFORMATIIVNE OSA

Valuuta	Ettemaks	Tasumata	Saldo	Baasvaluutas Saldo	31.12.2022 Saldo	31.12.2022 Tasumata	31.12.2022 Ettemaks
EUR	2 012 883,96	-2 334 336,75	-321 452,79	-321 452,79	-321 452,79	-2 334 336,75	2 012 883,96
SEK	0,00	-18 410,00	-18 410,00	-1 671,99	-1 655,31	-1 655,31	0,00
USD	653 713,64	0,00	653 713,64	619 275,17	612 894,84	0,00	612 894,84
KOKKU			296 150,39	296 150,39	289 786,75	-2 335 992,06	2 625 778,80

- Läbi reskontro tehtud **finantskannete käsitsi muutmine**
- **Muud finantskanded**, mis on tehtud reskontrot puudutavatele kontodele.
- **Võrreldakse valesid kontosid**
- **Ettemaksu käibemaksu vahkonto** ei ole kasutusel, mistõttu bilansis on ettemaks km-ta summa, aga reskontros km-ga summas.

Tasaarveldus

Võimaldab tasaarveldada omavahel **samas valuutas** tehtud ostu-, müügiarveid ja ettemakse. Tasaarveldamist ei teostata, kui hankija ei ole hankija kaardil kliendiga seotud. Reegel kehtib ka siis, kui hankija ja klient on sama registreerimisnumbriga!

10. Eelnevad ettemaksud

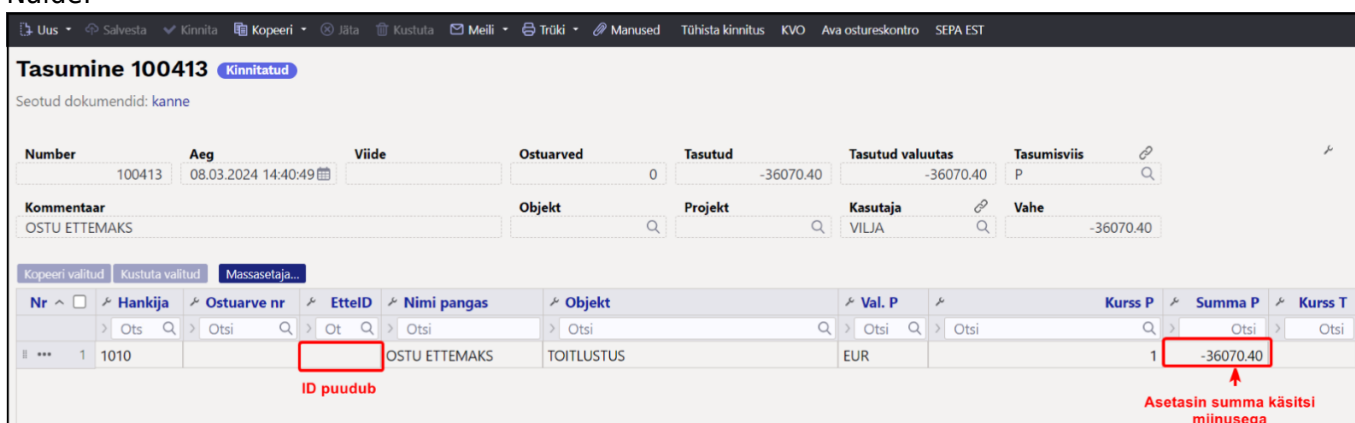
Alates 2022a lõpust tuli kasutusele uus ettemaksu ID süsteem.

- Kõik varasemad **hankijate ettemaksed** on ilma ettemaksu numbrita ning kasutatakse ära ka ilma ettemaksu numbrita.
- Kõik varasemad **klientide ettemaksud** on ettemaksu numbriga -1 ning kasutatakse ära ka ilma ettemaksu numbrita.

Kuidas saab kõikidele saldost olevatele ettemaksetele etteID'd külge?

- Kui ettemakseid on vähe, siis saad need **kinnitusest avada, et neile tekiks etteID**. Selleks ava varasemad ettemaksuga tasumised/laekumised, salvesta (kirjuta nt kommentaari väljale punkt juurde, et salvesta nupp muutuks aktiivseks) ja kinnita uuesti. Alusta algse ettemaksu ülekinnitamisest, siis liigu kasutatud ettemaksude dokumentide juurde.
- **Taasaarveldada ära kõik ettemaksed**, et ettemaksu saldo läheks nulli ning uued ettemaksud tekiks juba etteID'dega. Ettemaksude nimekirjas linnuke „ainult saldoga“ - siis ei näe vanemaid ettemakse. Kui ettemakseid on palju, siis vanade ostu ettemaksude sidumiseks kasuta vana Tasumise dokumenti klõppides real asuvale nupule „**vali ettemaks**“, millega **seod ettemaksu kasutamise ära** algse ettemaksu tekkimise dokumendiga; kui aga kasutad uut Tasumist ja kirjutad ettemaksu summa reale käsitsi, siis dokument küll kinnitub ära, aga algse tasumise dokumendiga seos puudub ja Hankija ettemaksude nimekirja aruandes näidatakse seda tehingut sektsioonis „Hankija seostamata tasumised“ .

Näide:

Tasumine 100413 Kinnitatud

Seotud dokumendid: kanne

Number: 100413, Aeg: 08.03.2024 14:40:49, Viide: , Ostuarved: 0, Tasutud: -36070.40, Tasutud valuutas: -36070.40, Tasumisviis: P

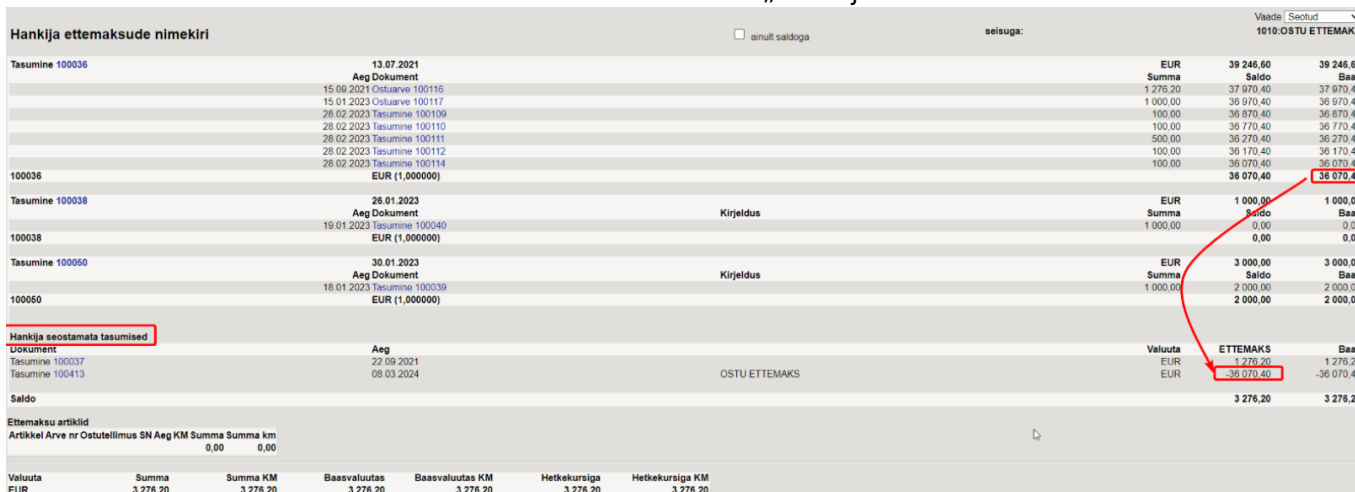
Kommentaari: OSTU ETTEMAKS, Objekt: , Projekt: , Kasutaja: VILJA, Vahe: -36070.40

Nr	Hankija	Ostuarve nr	EtteID	Nimi pangas	Objekt	Val. P	Kurs P	Summa P	Kurs T
1	1010			OSTU ETTEMAKS	TOITLUSTUS	EUR	1	-36070.40	

ID puudub

Asetasin summa käsitsi minusega

Kui kasutasid uut Tasumist, siis ei seo ettemaksu kasutamist ära algse tasumisega nr 100036, millega ettemaks tekkis vaid näitab seda kasutamist sektsioonis „Hankija seostamata tasumised“:

Hankija ettemaksude nimekiri

13.07.2021

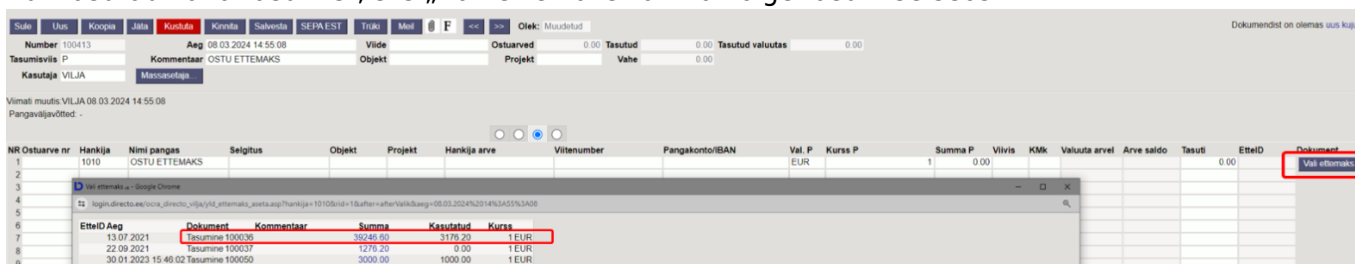
Tasumine	Aeg	Dokument	Summa	Saldo	Beas
100036	13.07.2021	EUR (1,000000)	39 246.00	39 246.00	
100038	28.01.2023	Kirjeldus	1 000.00	0.00	1 000.00
100050	30.01.2023	Kirjeldus	3 000.00	2 000.00	3 000.00
100060	18.01.2023	EUR (1,000000)	2 000.00	2 000.00	

Hankija seostamata tasumised

Dokument	Aeg	Summa	Saldo	Beas
Tasumine 100037	22.09.2021	EUR	1 276.20	1 276.20
Tasumine 100413	08.03.2024	OSTU ETTEMAKS	EUR	-36 070.40

Saldo: 3 276.20 / 3 276.20

Kui kasutad vana tasumist, siis „Vali ettemaks“ alt vali õige tasumise seos:

Vali ettemaks

EtteID	Aeg	Dokument	Summa	Kasutatud	Kurs
13.07.2021	13.07.2021	Tasumine 100036	39246.00	3176.20	1 EUR
22.09.2021	22.09.2021	Tasumine 100037	1276.20	0.00	1 EUR
30.01.2023	30.01.2023	15.46.02 Tasumine 100050	3000.00	1000.00	1 EUR

NR	Ostuarve nr	Hankija	Nimi pangas	Selgitus	Objekt	Projekt	Hankija arve	Vitenumber	Pangakonto/BAN	Val. P	Kurs P	Summa P	Viivis	KMk	Valuuta arvel	Arve saldo	Tasuti	EtteID	Dokument	Reg number/K
1		1010	OSTU ETTEMAKS		TOITLUSTUS					EUR		1	-36070.40	0.00		0.00	-36070.40		Dokument	100036
2																				

Kui kasutasid vana Tasumist, siis seob ettemaksu kasutamise ära algse tasumisega nr 100036, millega ettemaks tekkis ning näitab seda kasutamist selle tasumise sektsioonis:

Tasumine nr	Aeg	Summa	Valuuta	ETTEMAKS	Baas
100036	08.03.2024	EUR (1,000000)	EUR	36 070,40	36 070,40
100038	19.01.2023	EUR (1,000000)	EUR	1 000,00	1 000,00
100050	18.01.2023	EUR (1,000000)	EUR	1 000,00	1 000,00

11. Ettemaksu näited, levinud juhtumid

Alljärgnevalt on toodud mõned tüüpsituatsioonid ja selgitused/lahendused.

Kliendilt laekub ettemaks ilma ettemaksuarveta

Tehakse tavapärase ettemaksu laekumine (tekib etteID). Nüüd selgub, et tegemist ei ole mitte eraisikust kliendiga, vaid hoopis ettevõttega ning tuleks teha ettemaksuarve. Laekumise päises on nupp „**Loo ettemaksuarve**“, selle vajutamisel genereeritakse ettemaksuarve. Ettemaksuarve tekib laekumisega sama kuupäevaga. Seda kuupäeva ei saa hilisemaks muuta, sest laekumine ei tohi olla ajaliselt varasem kui ettemaksu arve. Ettemaksuarve kinnitamisel muutub laekumine arvega seotuks ja laekumise kanne uuendatakse.

Tellimus, millele märgitakse nõutud ettemaksusumma, ning luuakse ettemaksuarve

Tellimusel täidetakse ettemaksu väli sobiva summaga ning ettemaksuarve nupu vajutamisel genereeritakse ettemaksuarve. Kui arvel muudetakse ettemaksu summat käsitsi, siis tellimusel ettemaksu väljas summa sellest ei muutu. Ühest tellimusest saab teha mitut ettemaksuarvet.

Tavaline müügiarve ja arve peal ettemaksu väljas tehakse tasaarveldamine

Arvel ettemaksu lahtris topeltkliki tegemisel avaneb loetelu (eraldi aken) ettemaksuarvetega tekitatud ettemaksudest. Ettemaksuarve summa peale vajutades valitakse arve reale selle ettemaksu artikkel, asetub reale miinusega. Ettemaks nime peale vajutamine avab ettemaksusektsiooni, kus on näha etteID’dega ettemaksud ning nendele vajutamine või summa kirjutamine asetab summa ettemaksu lahtrisse.

Kui ettemaksuarved on laekumata

Kui reskontros on üleval ettemaksuarved ja klient ei ole neid käibe deklareerimise päevaks maksnud, siis saab reskontrost linnukesega „ainult ettemaksuarved“ vastavate klientide nimekirja kätte.

Ettemaksuarve on tehtud ühele kliendile ja ettemaksu kasutamine teisel

The screenshot shows the 'Arve' (Invoice) and 'Ettemaks' (Payment) entry in the Directo ERP system. The invoice is for client 1050 (Liising) and the payment is for client 1049 (Ostja). The payment entry is linked to the invoice item 'Ettemaks (müük)'. The payment entry shows a sum of 6000.00 EUR, which is the amount of the invoice. The payment entry is linked to the invoice item 'Ettemaks (müük)'.

NR	RV	Artikkel	Kogus	Ühik	Sisu	Ühikuhind	% KM-k	Konto	Objekt	Projekt	Algus	Lõpp
1	1	POLT	1		Polt	35000	1			P001		
2	2	E1	-1		Ettemaks (müük)	5000	1	212101				

Ettemaksu laekumine

Kui klient on tasunud ettemaksu või laekunud summa on suurem kui arve, siis üle jäänud summa tõstetakse kliendi ettemaksuks. Laekumise reale valitakse klient, kellele ettemaks kuulub, summa S lahtrisse kirjutatakse ettemaksu summa. Ettemaksu kustutamisel on sama protsess ainult summa

kirjutatakse „-“ märgiga. Ettemaksu puhul arve nr. ei märgita.

Tasaarveldav laekumine

- Kui soovitakse **raha arvelt ettemaksuks tõsta**, siis tehakse kaherealine laekumine. Esimesel real on arve number ja klient ja summa „-“ märgiga, teisel real on klient ILMA arve numbrita ja summa „+“ märgiga.
- Kui aga kliendil on **seostamata ettemaks ja seda soovitakse arvega siduda**, siis tehakse eelnevale vastupidiste märkidega laekumine ehk siis esimesel real arve nr., klient ja summa „+“ märgiga ja teisel real klient ilma arve nr.-ta ja summa „-“ga.

Ettemaksu tasumine

Kui hankijale on tasunud ettemaks, siis tasumise esimesele reale valitakse hankija, summa T lahtrisse kirjutatakse summa, mida soovitakse ette maksta. Ettemaksu kustutamisel on sama protsess ainult summa kirjutatakse „-“ märgiga. NB! Ettemaksu puhul arve nr. ei märgita. Kui tasutakse suurem summa, kui on arvel, siis üle jäänud summa tõstetakse ettemaksuks hankijale. Sel juhul tehakse

kaherealine tasumine. Esimesele reale läheb ostuarve number, hankija, summa T lahtrisse arve tegelik summa ja teisele reale hankija ning summa T lahtrisse see summa, mis üle maksti.

Tasaarveldav tasumine

Kui soovitakse ettemaksu kasutada ostuarve tasumiseks, siis tehakse kaherealine tasumine. Esimesel real on ostuarve number, hankija ja summa, teisel real on hankija ILMA arve numbrita ja summa „-“ märgiga.

Laekunud ettemaksu ülekandmine teise kliendi ettemaksuks

Arve tasaarveldamiseks saab kasutada ainult selle kliendi etteID ettemakseid. Kui on vajadus ühelt kliendilt laekunud ettemaks üle kanda teise kliendi ettemaksuks, siis Laekumisel aseta esimesele reale etteID, mida soovid üle kanda (miinusega) ning teisele reale aseta kliendi kood, kellele soovid selle etteID üle kanda ning pane sama summa plussiga - nii realiseeritakse üks etteID ja registreeritakse uus etteID. Sama loogikat saad kasutada ka Tasumise dokumendil.

Laekunud ettemaksu tagastamine kliendile

Directost saab otse kliendile raha tagastada. Mugav ekslike laekumiste, ettemaksude, depositeide tagastamiseks. Arveldusarve, kuhu raha kanda märgitakse kas kreditarvele, kliendikaardile või otse laekumise dokumendile.

Raha tagastuse ekspordi õnnestumiseks:

- Laekumisel peab olema märgitud kliendi IBAN (arveldusarve). Korduvatel tagastustel täidetakse kliendikaardi vastav väli.
- Kliendil peab olema **üherealine miinussummaga** tagastus Summa S väljal
- **SEPA eksport** nupp tekib ainult kinnitamata laekumiselt
- Tasaarveldused peavad olema tehtud ja kinnitatud teise laekumise peal. Juhul kui laekumisele asetatakse nii pluss kui miinussummadega ridu, siis raha tagastamine kliendile **vaatab ainult miinussummasid**.

Kliendile on tehtud vale arve (vaja krediteerida), see on pandud laekunuks ja arve saldo ei tohi minna negatiivseks

- valelt arvelt teha tasaarvelduseviisiga ettemaksu kustutava taoline pöördtehe - arvelt tõstetakse raha ettemaksuks. Laekumise read arve, negatiivne summa ning õige kliendi külge positiivne summa (tekib etteID). Laekumise saldo on 0.

- Valele arvele teha krediid - KREDITEERI nupuga. Peale kinnitamist on vale arve saldo 0
- Teha uus arve ning panna laekunuks läbi ettemaksu kustutamise.

Laekunud müügi ettemaksuarve krediteerimine

2 lahendust:

- kas kasutad lahendust, et loodud kreditarvel klikid „Ettemaks“ väljal ja tekib uus ettelD ettemaks laekunud summa ulatuses või
- teed sellele ettemaksuarvele ühe negatiivse laekumise peale (valid reale arve ja negatiivne summa) ja laekumisel teisele reale paned plussiga sama summa (arve nr jätab tühjaks) – selliselt tekib arvele jälle positiivne saldo ja saad teha kreditarve ja on tekkinud ka ettemaks kliendile (ettelD). Kui vaja saad selle ettemaksu kliendile tagastada või jääb tulevaste tellimuste jaoks.

Tasutud ostuarve krediteerimine kui hankija tagastab raha enne kreditarve väljastamist

Kui on olukord, kus hankija tagastab ettemaksu enne kreditarve väljastamist, siis sellisel juhul on soovitatav toimida järgnevalt:

- Kui laekub hankijalt tagasimakse, siis tee ostuarvele selles summas miinus tasumine, mille kaudu tekib ostuarvele jälle võlasaldo.
- Kui hankija saadab kreditarve, siis tasaarvelda see kreditarve ära ostuarvega.

Ettemaksule objekt ja projekt

Kui klient maksab ettemaksu, siis tihti ei ole kohe teada, millise projekti või objekti peale see ettemaks peaks minema.

- Laekumise pealt luuakse ettemaksuarve - nupp Ettemaksu arve, kuhu märgitakse objekt ja projekt. Enne arve kinnitamist lisatakse PÄISE objekt ja projekt.
- Peale müügiarve kinnitamist kopeeritakse ettemaksu müügiarve päise Objekt ja Projekt laekumise dokumendile.

Ettemaks oli otse kliendile ehk ilma tellimusest

Otse arvet tehes ettemaksu välja ei täideta (va. kui on eraldi süsteemiseadistus peal). Juhul, kui otse kliendile on tehtud ettemaks (mitte tellimusele), siis võib ettemaksu summa arvele käsitsi kirjutada või topeltklikiga asetada. Arve kinnitamisel on arve saldo ettemaksu võrra väiksem. Puuduolev summa laekub tavapärasel viisil.

Arve on juba kinnitatud ja ettemaks veel üleval

Siis tuleb teha ettemaksu kustutav laekumine. Laekumise tasumisviisiks tuleb valida selline, mille tüüp on võrdne ning laekumise summa peab olema 0. Laekumise ridadele kantakse ühele reale arve number ja tasaarveldav summa, teisele reale miinusega ettemaksu summa. Kusjuures, kui ettemaks oli laekunud tellimusele, siis tuleb ka see tellimuse number sinna panna, muidu ainult kliendi kood. Sama ettemaksu kustutava laekumise peal võivad olla ka mitme kliendi arved ja võib olla ka ühe kliendi mitmed arved ja üks miinus ettemaksuga rida.

12. Müügiahela (pakkumine -> tellimus -> arve) rahasaamise näiteid

Dokument selgitab, kuidas kajastada erinevaid kliendilt raha saamise juhtumeid kui on kasutusel **tavaline müügiahel > (Pakkumine) → Tellimus → (Lähetus) → Arve**

- ettemaks tellimusele
- laekumine arvele
- segamaksed (sularaha, kaart, ülekanne)
- ettemaksu kasutamine arvel
- vigade parandamine

1. Klient tasub TELLIMUSE eest ettemaksu

1.1 Ettemaks sularahas (täielikult või osaliselt)

Tellimusel:

- Tingimus võib olla SULARAHA (S) või ETTEMAKS (EM)
- Kui tellimusest tehakse hiljem arve, peab tingimus olema EM (mitte enam SULARAHA)

Sammud:

1. Tee kliendile kassa sissetuleku order (KSO).
2. KSO-l:
  - Tasumisviis (T VIIS D): KASSA (K)
  - Korrespondeeriv pool: KASSAKONTROLLKONTO (KK)
3. Kui KK puudub, loo see RAAMATU seadistuse alt.
4. Kontrolli, et kontrollkonto ei jääks bilansi aruandesse valesti.

Mis toimub raamatupidamises?

- Raha tekib kassasse.
- Kontrollkontole tekib puudujääk.

Edasi: Firma sisekorra järgi:

- kas tehakse iga tellimuse kohta kohe laekumine (KK tasumisviisiga),
- või tehakse päeva lõpus üks koondlaekumine.

Kui tellimusest tehakse arve:

- Arvele tekib automaatselt ettemaksu summa.
- Kui ettemaks = arve summa → saldo 0.
- Kui jääk jääb üles → klient tasub puuduoleva osa tavapärastelt.

Kui puuduolev osa tasutakse samuti sularahas: 1. Tee uus KSO.

2. Tee KK tasumisviisiga laekumine arvele.

Laekumise sisestamisel:

- Päises tasumisviis: **KK**
- Ridadele: tellimuse number (klient tekib automaatselt)
- Summa: ettemaks

Täielikult või osaliselt sularahas

Tellimuse tingimus võib olla SULARAHA (S), aga võib olla ka ETTEMAKS (EM). Hiljem antud tellimusest ARVE teha, siis tuleks panna EM, kindlasti ei saa panna enam SULARAHA. Kliendile tuleb teha antud summa peale kassa sissetuleku order. Kassa sissetuleku puhul tuleb panna tasumisviisiks (T VIIS D) KASSA (K) ning korrespondeerivaks pooleks KASSAKONTROLLKONTO (KK). Kui KK tasumisviisi või korrespondeerimisviisi pole olemas, siis tuleb need RAAMATU seadistuse alt teha. Samuti ei tasu unustada loodud kontot bilansi aruandest välja. Peale kassa sissetuleku orderi andmist kliendile tekib raha kassase ning jääb puudu kontrollkontolt. Nüüd on firma sisekorra eeskiri, kas teha igale tellimusele kohe laekumine tasutud summas KASSAKONTROLLKONTO tasumisviisiga või teha päevas üks laekumine kõikide laekunud tellimuste/arvete peale, mis tasutud täielikult või osaliselt läbi kassasissetuleku orderi. Edasi kui sellelt tellimusest teha ARVE, siis tekib arvele ettemaksu kohale juba tellimusele laekunud summa. Kui ettemaksu summa on sama, mis arve tasuda summa, siis on saldo 0 ning enam maksta pole vaja. Kui arvele jääb saldo üles, siis vastavalt mis tingimusega makstakse tuleb see arvele panna. Edasi laekub arve läbi laekumise. Kui puuduolev summa makstakse samuti sulas, siis tuleb teha ka arvele uus kassa sissetuleku order ning arvele KK laekumine. Laekumist sisestav inimene saab võtta endale ette võtta kassa sissetulekute nimekirja ning sealt pealt laekumise teha. Laekumisele sisestatakse päisesse tasumisviisiks KK, õige aeg, ridadele tellimuse number (klient tekib ise) ja ettemakstud summa.

Täielikult või osaliselt kaardiga

Tellimuse tingimus võiks olla KAARDIMAKSE (KA). Sellise ettemaksu puhul kliendile KSIS ei tehta, vaid trükitakse välja tellimuse ning lisatakse makstud kaardimakse kviitung. Tellimusele tuleb teha ettemaksu laekumine. Siin on kaks võimalust, kas jätta see meelde, et sellele tellimusele tehti kaardimakse ning panna see laekumise peale panka laekunud päeval tingimusega PANK (P) või teha oletuslikult ette valmis. Teine variant on teha omale uus tasumisviis KAARTOOTEL (KO) ning panna tellimus koheselt antud summas laekunuks. Hiljem kui pangast tuleb kaardimaksete raha, siis tuleb teha igapäevaselt käsitsi kanne KO kontolt panga kontole, kusjuures sama kandega saab sobivaste pangakulud ka ära kajastada Kui laekumist ei panda kohe kirja, siis tuleb laekumist sisestava inimese jaoks panna tellimusele kirja, mis summas on tellimuse kaardiga tasutud - kas kommentaari väljale või siis artikli sisu kirjelduseks - makstud kaardiga selles ja selles summas - võib ka kasutada konkreetset teenusartiklit. Laekumist sisestav inimene saab võtta endale ette võtta tellimuste nimekirja KA tingimusega ning sealt pealt laekumise teha. Laekumisele sisestatakse päisesse tasumisviisiks kas P või KO, õige aeg, ridadele tellimuse number (klient tekib ise) ja ettemakstud summa. =====Täielikult või osaliselt ülekandega Võetakse ette laekumiste nimekiri, tehakse uus laekumine ning laekumisele sisestatakse päisesse tasumisviisiks P, õige aeg, ridadele laekunud tellimuse number (klient tekib ise) ja ettemakstud summa. Juhul kui sellist tellimuse numbrit või sobivat arvet ei leita või on tasutud hoopis pakkumine, siis tuleb saadud summa panna kliendile lihtsalt ettemaksuks - siis tuleb laekumise reale ainult klient ja summa (kui just ei taheta vastava summa peale kliendile kiiresti tellimust teha)

Kui arvele on tehtud ettemaks:

ettemaks oli tellimusele

Tellimusest arve tegemisel tekib arvel ettemaksu välja ettemakstud summa. Juhul kui tellimusest on

juba arve tehtud ja ettemaksu laekumine pannaks peale hiljem, siis võib arvele ettemaksu kirjutada käsitsi või topelt-klõpsu abil ettemaksu väljale. Tellimusest tehtud arvele tekib ainult see ettemaksu summa, mis on konkreetsele tellimusele laekunud, millest arve tehti. Arve kinnitamisel on arve saldo ettemaksu võrra väiksem. Puuduolev summa laekub tavapärasel viisil. Tellimusele minevat ettemaksu saab häälestada nii, et ettemaks kustutatakse ainult kas kindla artikliklassiga või kindla lisaväljaga artiklite puhul. Näiteks igakuine püsivaks läheb ettemaksust maha, aga lisateenused mitte. Sellisel puhul võib tekkida arvele ainult osa ettemaksust - mitte kogu summa. Kui topelt-klõpsuga ettemaksu asetada, siis asetatakse ainult õigete artiklite summa jagu ettemaksu ning kui kliendi ettemaksu saldo on tegelikult suurem, siis öeldakse palju kliendil tegelikult ettemaksu on. Ettemaksu summat või ise käsitsi suurendada vajaliku summani

ettemaks oli otse kliendile ehk ilma tellimusega

Otse arvet tehes ettemaksu välja ei täideta. Juhul, kui otse kliendile on tehtud ettemaks (mitte tellimusele), siis võib ettemaksu summa arvele käsitsi kirjutada või topeltklõpsuga asetada. Arve kinnitamisel on arve saldo ettemaksu võrra väiksem. Puuduolev summa laekub tavapärasel viisil.

arve on juba kinnitatud ja ettemaks veel üleval

Siis tuleb teha ettemaksu kustutav laekumine. Laekumise tasumisviisiks tuleb valida selline, mille tüüp on võrdne ning laekumise summa peab olema 0 Laekumise ridadele kantakse ühele reale arve number ja tasearveldav summa, teisele reale miinusega ettemaksu summa. Kusjuures, kui ettemaks oli laekunud tellimusele, siis tuleb ka see tellimuse number sinna panna, muidu ainult kliendi kood. Sama ettemaksu kustutava laekumise peal võivad olla ka mitme kliendi arved ja võib olla ka ühe kliendi mitmed arved ja üks miinus ettemaksuga rida

Siis kui klient tasub arve eest:

täielikult sularahas

Arvele pannakse sularaha tingimuseks SULARAHA või sobiv KASSA sularaha tingimus. Sularahaarvetel ei ole saldot ning sularaha arve on seega kohe laekunud. Raha tekib vastavalt seadistusele kas KK või otse KASSA kontole. Juhul kui on määratud KK laekuma, siis tuleb päeva lõpus teha õigetele kassadele päeva lõpus kassa sissetuleku order päevamüügi peale. Päevamüüki näeb arvete nimekirjast ning vastavalt asukohale saab filtreerida seda, kas müüja, objekti, arvuti või muu asukohta määrava tingimusega. Juhul, kui raha laekub otse kassase, siis peab tasumistingimus (arve TINGIMUS) ja tasumisviis (KASSA) sama koodiga olema ning kassa aruandest näeb siis alati kassa õiget seisut (arvega linnuke tuleb peale panna)

täielikult või osaliselt kaardiga

Kaardiga laekumise puhul sama dilemma, mis kaardiga ettemaksu puhulgi - kas kajastada kohe P või KO tingimusega. Laekumisele kantakse vastav tasumisviis - kas P või KO ning ridadele arve number ja laekunud summa. Laekuda saab ainult kinnitatud arve. Sõltuvalt seadistusest ei saa arvet üle maksta ehk kui klient maksab rohkem kui arve saldo, siis tuleb ülejäänud summa panna kliendile

ettemaksuks. Sularaha arve ei saa laekuda - see on saldota arve

täielikult või osaliselt ülekandega

Võetakse ette laekumiste nimekiri, tehakse uus laekumine ning laekumisele sisestatakse päisesse tasumisviisiks P, õige aeg, ridadele laekunud arve number (klient tekib ise) ja makstud summa. Laekuda saab ainult kinnitatud arve. Sõltuvalt seadistusest ei saa arvet üle maksta ehk kui klient maksab rohkem kui arve saldo, siis tuleb ülejäänud summa panna kliendile ettemaksuks. Sularaha arve ei saa laekuda - see on saldota arve osaliselt sularahas - osa muude tasumisviisidega Arve tingimuse ei saa olla SULARAHA, vaid tavaline. Tuleb teha kliendil kassa sissetuleku order sulas makstud summa peale (Arvel on nupp KSO - kassa sissetuleku order) ning asetada sinna makstud summa - deebet K, krediid KK. Lisaks tuleb KK tasumisviisiga teha laekumine, kuhu pannakse arvele sama summa, mis klient just maksis. Ülejäänud summa laekumine kajastada eelpool mainitud moel. Kui klient maksab osa sulas, osa kaardiga ja osa ülekandega, siis tuleb ka teha vastavalt kolm laekumist

Kommentaarisid

Kui laekumine on läinud valesti, siis tuleb sellest teha pöördtehe. Teha koopia ning kõik summad vastupidiste märkidega ehk positiivsed negatiivseteks ja negatiivsed summad positiivseteks

Tasumistingimuse tüübid

Tasumistingimusi muudetakse müügi seadistuse alt, Valitavad tüübi on:

- tavaline - laekumisega tasutav arve - tekib võla kontole nõue. Netopäevi paneb automaatselt tasumisaja vastavalt päevadele
- sula - arvel puudub saldo ning raha tekib sõltuvalt seadistusest kas kassasse või kontrollkontole
- krediid - olemasolevate arvete krediteerimiseks. Laekumisega tasustatav, muudab võla kontot

Sularaha kreditarve tehakse sama tingimusega, mis originaalgi

13. Tüüpilised ettemaksuga seotud veateated

Veateade ostuarvel: kuna ostuarve päises olev objekt ei ühti ettelD objektiga, siis tekib kinnitaja veateade „**Ettemaksu summa on suurem kui hankija ettemaks**“ **Lahendus:** lisa samad objektid ka ettelD'le

Ostuarve 100697 - Google Chrome
login.directo.ee/or_arve.asp?number=100697

Sule Uus Koopia Kinnita Salvesta Meil Trüki Kustuta << >> Olek Vaata LOGOUT

Sündmus Laosissetulek Andmed e-arvelt

Number 100697
Hankija 1099 OU
Makse saaja

Kinnitamisel tekkinud segadused
Ettemaksu summa on suurem kui hankija ettemaks: 0.00
Tagasi

Arve aeg 31.05.2022 Kasutaja VILJA
Tas. ting. 7 Objekt MUÜK.HOOLDUS
Tas. aeg 07.06.2022 Kred. konto 212211
Op. aeg 31.05.2022 Projekt
KM aeg Saatjariik EE (Eesti)
Saadud 31.01.2024 09:24:42 Tüüp (vali tüüp)
Reklamatsioon Rekl. selgitus
Kommentaar
Sisekommentaari

Pangakood Pangakonto/IBAN
Viitenumber
Vara
Tehinguliik
Staatius (vali staatius)

Ostutellimus
Laosissetulek
Kred. ost
Sisearve
Kulutus
 Jaga ressursidelt
meil

Viimati muutis: VILJA 31.01.2024 09:25:59 Aseta retsept Massasetaja...

Valuuta	KM kokku	Summa	Jagatav summa	Ettemaks
USD	0.00	1000.00	1000.00	1000.00

Aeg	Dokument	Hankija arve	Kommentaari	EttelD	Artikkel	Sisu	SN	Objekt	Projekt	Summa	KMK	Summa KM	Kasutatud	Kurs	Valitud
01.01.2022	Tasumine	100373	OU	191						1000.00	0.00	1000.00	1000.00	0.8829 USD	1000.00

Kurs 0.933445347 Ümardus 0.00 Tasuda 1000.00 Erinevus Saldo 0.00
Baas 933.45

NR	Konto	Objekt	Projekt	Kasutaja	Sisu	Summa	KMK	Artikkel	Kogus	Laoid	SN	OID
1	522104				Andmeside	1000.00	23	0.00	0			

Veateade laekumisel/tasumisel: „Ettemaksu selle kursiga pole või on liiga väike. Tahetud 100.0 on 0.00“ Põhjused:

- **Objekt on vale:** - nt ettelD'l on objekt küljes, aga laekumisele on see ettemaksu rida asetatud teise objektiga või ilma objektita > ehk siis toimub objekti kontroll. Kui laekumisel on arvel ja ettelD'l erinevad objektid, siis see ei ole probleemiks. Laekumisel võib ettemaksuga arveldada arvet, millel on teine objekt ja kinnitab laekumise ära.
- **Saldot pole piisavalt:** nt. püütakse tagasiulatuval dokumendil ettemaksu kasutada, aga selle saldo on juba tulevikus ära kasutatud. Näide: seisuga 31.12.2023 oli ettemaksu saldoks 100€, aga 1.2.2024 on see ära kasutatud, mistõttu hetkel on ettemaksu saldo 0. Kui nüüd teha Laekumise dokument kuupäevaga 31.12.2023, siis kuigi MR saldoks selle seisuga oli saldo üleval, siis enam ei ole ja kui tahta seda 100€ ettemaksu kas arvel või laekumisel ära kasutada, siis tuleb teada, et seda summat enam pole, mida kasutada.

Näide: Vale objekt: registris on objektiga „Toitlustus“, aga Laekumisel objekti pole märgitud.

login /sales_receipt.html?id=100453

Uus Salvesta Kinnita Kopeeri Jäta Kustuta Meili Trüki Manused KSO Ava müügireskontro EKSPORT SEPA EST

Laekumine 100453 Salvestatud

Number 100453 Aeg 21.01.2024 15:52:46 Viide Laekunud 0.00 Arvete summa 100 Laekunud valuutas 100.00 Tasum P

Kommentaari Arve nr 100557 Objekt Vahe -100.00 T-Tasu 0.00 Projektil VILJA

Koht 89.221.65.154 **KAARDIMAKSE**

Kopeeri valitud Kustuta valitud Massasetaja...

Nr	Klient	Arve nr	Tellimuse nr	Summa S	Val saadud	EtteID	Kurss S	Kurss K	Objekt	Projekt	KM kooc	Reg number/IK	Pangak
1	1103	100557		100.00	EUR		1		MÜÜK	P001			
2	1103			-100.00	EUR	228	1						

Kinnitamine ebaõnnestus
Real nr 2: ettemaksu selle kursiga pole või on liiga väike. Tahetud 100.00 on 0.00

Müügireskontro aruanne

Klient 1103 Müüja kliendikaardi Klass V konto (Kliendi lisavali) (Arve lisavali)

Aeg Objekt EM konto Staatus (kõik) (Kliendi lisavali) (Arve lisavali)

Seeria Jaga 0 x 0 päevaks Tüüp (kõik) (Kliendi lisavali) (Arve lisavali)

Näita (müüja) (kommentaar) Valuta Täpsus 0.01

Objektid ainult ettemaksuarveid ainult ületajata Kande aja järgi Valuutas Kliendidmmed Arve projekt Arve objekt V konto Tellija Näita nimi lähetusel Muuda

Kokku Kahepoolne saldo Sorteeritud Klient Arve nr Meil Trüki ARUANNE

Klient 1103 Ettemaks OÜ	Arve nr	Arve aeg	Tahtaeg	Tingimus	Tasuda	Päevi	Valuuta	Kurss	Tasuda OSAKOND
100556	20.01.2024	10:20:14	27.01.2024	7	2 423.00	6			TURUNDUS
100557	21.01.2024	15:24:28	28.01.2024	7	100.00	7			MÜÜK
ETTEMAKS 228	21.01.2024				-100.00				TOITLUSTUS
ETTEMAKS:					-100.00				
Kliendi saldo					2 423.00				

Valuuta	Ettemaks	Laekumata	Saldo	Baasvaluutas Saldo	Hetkekursiga Saldo	Hetkekursiga Laekumata	Hetkekursiga Ettemaks
EUR	-100.00	2 523.00	2 423.00	2 423.00	2 423.00	2 523.00	-100.00
KOKKU				2 423.00	2 423.00	2 523.00	-100.00

Viga: Müügi ettemaksuarve koostamisel, kui KMK kaardil puudub konto 1 (ettemaksu km vahekonto), siis annab veateate „**KM Ettemaksu konto on vale**“. **Lahendus:** Lisa Konto 1.

login.directo.ee nr_arve.asp?number=100573&hoiatus=&retevent=0&ci1=1&ccscroll=0&retolek=Muudetud

Sule Uus Koopia Jäta Kinnita Salvesta Meil Trüki Eelvaade Kustuta F << >> Olek: Vaata Dokumentid on olemas uus kujundus Proovi uut

Sundmus KAARDIMAKSE Massasetaja Lisa laoseis

Arve 100573 Klient 1035 osahing Vara Uuring Eelan

Tellija Uuring

Kuupäev 11.02.2024 11:32:41 Nende esindaja Ladu

T-ting 7 Meie esindaja Vilja Tuisk Objekt

Tahtaeg 18.02.2024 Müügiagent VILJA Projekt

Kande kp 11.02.2024 11:32:41 Vastutaja Tell. nr.

Kliendi tk Pakkumine Kred. arve

Saadetud 11.02.2024 11:32:41 Tüüp (vali tüüp) Staatus (vali staatus)

Komm.

Laekumised: - Viimati muudis: VILJA 11.02.2024 11:33:06 % Allahindlus Värskenda ridu

Valuuta	EUR	Kokku kaal	0	KM	22.00	Kokku	100.00	Ettemaks	0.00	Ettemaksu arvete kasutat
Kurss	1	Kogus	1	Baas	100.00	Tasuda	122.00	Saldo	122.00	

NR	RV Artikkel	Koosus	Ühik	Sisu	Ühikuhind	% KM-k	Konto	Objekt
1	E1	1		Ettemaks 20% (müük)	100	43	212101	

Kinnitamise kontroll... KM Ettemaksu konto on vale - Arvet ei kinnitatud! Tagasi

Vaata muudatuste logi

22% määraga maksustatavad toimingud ja teh

KOOD	43
SELETUS	22% määraga maksustatavad toimingud ja tehingud
KM%	22
MÜÜGI KM KONTO	212371 >>
OSTU KM KONTO	212351 >>
MÜÜGI KASSAPÕHINE KONTO	>>
OSTU KASSAPÕHINE KONTO	>>
MR ETTEMAKSU KONTO 1	>>
MR ETTEMAKSU KONTO 2	>>
OR ETTEMAKSU KONTO 1	114502 >>
OR ETTEMAKSU KONTO 2	111291 >>

Viga: Kui Tellimusel vajutada eraldi 1) **Laekumine** ja 2) **Ettemaksuarve**, siis neid omavahel ei seota ehk siis ettemaksuarvele jääb saldo üles. Ja seetõttu tuleb 3) **Lõpparve** vajutades ka teade „**ei saa tellimust arveks teha - tellimusega on seotud laekumata ettemaksuarve**“. **Lahendus:** Tellimusel vajuta 1) Laekumine ja laekumise pealt „Loo ettemaksuarve“, siis seotakse need omavahel

[toimeta](#)

8.1. Ostuarvel ettemaksu kinnitamine annab veateate

Ostuarvel soovitakse teha ettemaksu hankijale. Valitud tasumistingimus ettemaks ja real E2 artikkel, kuid kinnitades tekib veateade:

Kinnitamisel tekkinud segadused

Real 1 ETTE.4 sama SN-ga ettemaks on topelt

[Tagasi](#)

Ostu ettemaksu artiklikaardil määrata vaikimisi kogus 1. Siis ei teki veateadet.

Viga: Ostuarvel ettemaksu artikli kasutamisel võib korruga kasutada ainult kas ettemaksu artiklit või miinussummaga ettemaksu kasutamist kulu katmiseks ehk siis ühe ostuarve peal ei tohi kasutada ära ühte ettemaksu ja võtta kasutusele järgmist ettemaksu. Kui kasutad korruga nii miinus kui pluss ettemaksu summat, siis tekib veateade „**Ettemaksu arvel tohivad olla ainult ettemaksu artiklid**“. **Lahendus:** selle näite puhul loo kaks eraldi ostuarvet.

Viimati muutis: 24.01.2023 21:24:30
Aseta retsept [Massasetaja...](#)

Valuuta EUR	KM kokku 0.00	Summa 2000.00	Jagatav summa	Ettemaks 0.00
Kurss 1	Ümardus 0	Tasuda 2000.00	Erinevus	Saldo 2000.00

Korrige ei tohi kasutada

NR	Tüüp	Konto	korrkonto	Objekt	Projekt	Kasutaja	Sisu	Summa	KMK	KM	Artikkel	Kogus
1		525102					Auditi kulud	1000.00	0	0.00		0
2		114501					Ettemaksed varude eest	-1000.00	0	0.00	E2	1
3		114501					Ettemaks (ost)	2000.00	0	0.00	E2	1

D Ostuarvete salvestus 100741 v2 - Google Chrome

login.directo.ee/ocra_directo.../or_arve_save.asp?new=0

Kinnitamisel tekkinud segadused

Ettemaksu arvel tohivad olla ainult ettemaksu artiklid

[Tagasi](#)

14. Ettemaksude kustutamine

Kui oled Directo pikaajaline kasutaja, siis võib juhtuda, et sul on:

- saldos on ilma etteID'deta ettemakseid, mida ei saa jätkudokumentidel kasutada (võib olla ka vale märgiga)
- reskontros on üleval ettemaksu saldo seoses valede valuutakursside kasutamisega ettemaksu realiseerimisel.

- Ettemaksude kustutamine on **ÄÄRMUSLIK ABINÕU** ja kasutada ainult juhul kui parandatavaid dokumente on palju.
- Kustutamist saab teha ainult kasutajatoe abil.

Mida mõjutab ettemaksude kustutamine?

- Ettemaksu kustutamine ei mõjuta ainult ühte dokumenti – see mõjutab kogu ettemaksu ajalugu (tekkimine + kasutamised).
- Kui kustutada ainult osa ettemaksu ajaloost (nt kuni teatud kuupäevani), võib ettemaksu saldo ja reskonto minna valeks, sest osadel ettemaksudel võivad olla kasutamata jäägid.

Näiteks kui kustutada:

- algne ettemaks
- ja esimene kasutamine
- aga alles jätta hilisem kasutamine
- siis süsteemi loogikas jääb alles ainult kasutamise kanne, kuid algne ettemaks puudub.

Tulemus:

- ettemaksu saldo muutub negatiivseks ja seda ettemaksu ei saa järgdokumendil kasutada
- reskonto arvestus läheb valeks

Kui on vaja “puhastada” ettemakseid varasema perioodi osas, siis on soovitus:

- Kustutada kõik ettemaksud kuni tänase kuupäevani
- ja seejärel võtta uuesti üles ainult need ettemaksu saldod, mis peavad jääma.

Miks see on õigem lähenemine?

- Säilib korrektne saldo loogika
- Reskonto ei lähe valeks
- Ei jää “poolikuid” ettemaksu ajaloosid
- Vältitakse olukorda, kus alles jäävad ainult kasutamised ilma algse ettemaksuta

Turvalisim viis ettemaksude kustutamiseks on:

- Kustutada kogu ajalugu kuni tänaseni**
- Taastada ainult õiged ettemaksusummad, mis peavad saldosse jääma**

14.1. Näide vale valuutakursi kasutamisest

Hankijale on tehtud ettemaks 100 USD kursiga 0,924812725 ning see tasaarveldatakse ostuarvega. Tasaarveldamisel peab kasutama ettemaksu kurssi.

Ostureskontro aruanne

Hankija 1111 Aeg [ ] Seeria [ ] Klass [ ] V konto [ ]
 Objekt [ ] EM konto [ ] Jaga 0 x 0 Valuuta [ ] Täpsus 0,01
 Objektid ainult ületähtaja Kande aja järgi Valuutas Hankija andmed Arve projekt Arve objekt V konto
 Kokku [ ] Kahepoolne saldo Sorteeritud Hankija Arve nr Trüki ARUANNE

Hankija: 1111	OU	Arve nr	Hankija arve	Arve aeg	Tähtaeg	Tingimus	Tasuda	Päevi	Valuuta	Kurs	Tasuda OSAKOND
110733		ETTEMAKS 215		05.03.2024	12.03.2024	7	-55,30	4	USD	0,9217	-60,00
		ETTEMAKS :		01.03.2024 12:57:00			92,48		USD	0,9248	100,00
		Hankija saldo					37,18				
		Kokku tasumata					-55,30				
		Kokku ettemaksud					92,48				
		Kokku saldo					37,18				
		Kokku ületähtaja saldo					0,00				

Valuuta	Ettemaks	Tasumata	Saldo	Baasvaluutas Saldo	Hetkekursiga Saldo	Hetkekursiga Tasumata	Hetkekursiga Ettemaks
USD	100,00	-60,00	40,00	37,18	36,71	-55,07	91,79
KOKKU				37,18	36,71	-55,07	91,79

Tasumine 100412 Salvestatud

Number 100412 Aeg 08.03.2024 13:18:05 Viide [ ] Ostuarved 55.3 Tasutud 0.00 Tasutud valuutas 0.00 Tasumisviis T

Kommentaar [ ] Objekt [ ] Projekt [ ] Kasutaja VILJA Vahe -55.30

Nr	Hankija	Ostuarve nr	EttelD	Nimi pangas	Objekt	Val. P	Kurs P	Summa P	Kurs T
1	1111	100733	215	OÜ		USD	tasaarveldus õige ettemaksu kursiga 0.92481272	60.00	
2	1111			OÜ		USD	0.924812725	-60.00	

Ostureskontros õige tulemus peale tasaarveldust:

Ostureskontro aruanne

Hankija 1111 Aeg [ ] Seeria [ ] Klass [ ] V konto [ ]
 Objekt [ ] EM konto [ ] Jaga 0 x 0 Valuuta [ ] Täpsus 0,01
 Objektid ainult ületähtaja Kande aja järgi Valuutas Hankija andmed Arve projekt Arve objekt V konto
 Kokku [ ] Kahepoolne saldo Sorteeritud Hankija Arve nr Trüki ARUANNE

Hankija: 1111	OU	Arve nr	Hankija arve	Arve aeg	Tähtaeg	Tingimus	Tasuda	Päevi	Valuuta	Kurs	Tasuda OSAKOND
ETTEMAKS 215				08.03.2024 13:18:05			36,99		USD	0,9248	40,00
		ETTEMAKS :					36,99				
		Hankija saldo					36,99				
		Kokku tasumata					0,00				
		Kokku ettemaksud					36,99				
		Kokku saldo					36,99				
		Kokku ületähtaja saldo					0,00				

Valuuta	Ettemaks	Tasumata	Saldo	Baasvaluutas Saldo	Hetkekursiga Saldo	Hetkekursiga Tasumata	Hetkekursiga Ettemaks
USD	40,00	0,00	40,00	36,99	36,71	0,00	36,71
KOKKU				36,99	36,71	0,00	36,71

Kui aga tasaarvelduseks kasutatakse vale ettemaksu valuutakursi:

Tasumine 100412 Kinnitatud

Seotud dokumendid: kanne

Number 100412 Aeg 08.03.2024 13:18:05 Viide [ ] Ostuarved 55.3 Tasutud 0.00 Tasutud valuutas 0.00 Tasumisviis T

Kommentaar [ ] Objekt [ ] Projekt [ ] Kasutaja VILJA Vahe -55.30

Nr	Hankija	Ostuarve nr	EttelD	Nimi pangas	Objekt	Val. P	Kurs P	Summa P	Kurs T
1	1111	100733		OÜ		USD	tasaarvelduseks kasutatud valem ettemaksu kurssi 0.97251272	60.00	
2	1111		215	OÜ		USD	0.972512725	-60.00	

VALE KURS

..siis Ostureskontro näitab seda ettelD saldot kahe reaga, sest ettemaksu osalisel realiseerimisel on kasutatud vale valuutakursi ning kui see ettemaks täies mahus välisvaluutas realiseeritakse, siis jääb

üles reskontrosse ikkagi valuutakursi kasum/kahjum.

Ostureskonto aruanne

Hankija: 1111 Aeg: Seeria: Klass: V konto: (Hankija lisaväli)
 Objekt: EM konto: Jaga: 0 x 0 Valuuta: Täpsus: 0,01 (Hankija lisaväli)
 Objektid ainult ületähtaja Kande aja järgi Valuutas Hankija andmed Arve projekt Arve objekt V konto
 Kokku: Kahepoolne saldo Sorteeritud: Hankija Arve nr **Trüki** **ARUANNE** (Ostuarve lisaväli)

Hankija: 1111	Arve nr	Hankija arve	Arve aeg	Tähtaeg	Tingimus	Tasuda	Päevi	Valuuta	Kurss	Tasuda OSAKOND
ETTEMAKS 215			01.03.2024 12:57:00		tekib 2 rida samale ettelD'le,	92,48		USD	0,9248	õige kurs\$0,00
ETTEMAKS 215			08.03.2024 13:18:05		sest ettemaksu kasutamisel	-58,35		USD	0,9725	vale kurs\$0,00
ETTEMAKS :						34,13				
Hankija saldo						34,13				
Kokku tasumata						0,00				
Kokku ettemaksud						34,13				
Kokku saldo						34,13				
Kokku ületähtaja saldo						0,00				

Valuuta	Ettemaks	Tasumata	Saldo	Baasvaluutas Saldo	Hetkekursiga Saldo	Hetkekursiga Tasumata	Hetkekursiga Ettemaks
USD	40,00	0,00	40,00	34,13	36,71	0,00	36,71
KOKKU				34,13	36,71	0,00	36,71

From: <https://wiki.directo.ee/> - Directo Help

Permanent link: https://wiki.directo.ee/et/ettemaksud_directos?rev=1772179321

Last update: 2026/02/27 10:02

